BUDAPEST, 1940 LXII. ÉVFOLYAM, 196. (20.222) SZÁM PÉNTEK, AUGUSZTUS 30

Előfizetési ára 1 hóra 2 pengő 50 fillér. Két hóra 5 pengő. Negyedévre 7 pengő 50 fillér. Félévre 15 pengő. Egy évre 30 pengő. Egyes szám ára hétköznap 8 fill., vasárnap 12 fillér (a pályaudvarokon is)

PESTI HIRLAP

Szerkesztőség: Vilmos császár-ut 78. Telefon 112-295. Főkiadók: Vilmos császár-ut 78. Tel. 112-295. Erzsébet-körut 1. Tel. 135—296. Szinházjegy- és utazási iroda: V., Vilmos császár-ut 78. Tel. 112-295.

Megkezdődtek Bécsben a nagyfontosságu tanácskozások a magyar-román kérdés megoldásáról

Ribbentrop és Ciano előbb Telekivel és Csákyval tanácskoztak, azután külön megbeszélést folytattak a román küldöttséggel — Pénteken befejeződhetnek a tárgyalások — mondják német illetékes helyen — A tengelyhatalmak mindent elkövetnek a beavatkozás nélküli megegyezés létrehozására — Német illetékes nyilatkozat: A délkeleteurópai államok sorsa nem független a nyugati háborutól és Délkelet-Európa rendezése szorosan beletartozik az európai ujjárendezésbe — Az erdélyi kérdés megoldásának további halogatása veszélyes játék volna — irja az olasz „Tribuna"

Olasz légi támadás a Szuezi-csatorna ellen

Az angol városok egész sorát bombázták a német repülők

Gróf Csáky István külügyminiszter szakértők kiséretében csütörtökön délelőtt megérkezett Bécsbe, ahol Ribbentrop német külügyminiszter fogadta. A külügyminiszterrel egyidőben érkezett Bécsbe gróf Teleki Pál miniszterelnök is, aki megfigyelő óhajtott lenni a bécsi megbeszéléseken.

Csütörtökön megérkezett az Ostmark fővárosába a román küldöttség is. Manoilescu román külügyminisztert a turnszeverini tárgyalások néhány román delegáltja is elkisérte utjára, igy Pop Valér. A magyar külügyminiszter röviddel érkezése és az ünnepélyes fogadtatás után megbeszéléseket kezdett Ribbentrop és Ciano külügyminiszterekkel. Ez a megbeszélés az Imperial-szállóban, Ribbentrop szállásának dísztermében történt, s mindössze annyi szivárgott ki e hirrel kapcsolatban, hogy *a három külügyminiszter rendkivül barátságos légkörben mintegy két óra hosszat tanácskozott.*

A bécsi megbeszéléseket természetesen nemcsak a magyar közvélemény kiséri rendkivüli figyelemmel, hanem az egész világ. Bécsbe feltünően sok külföldi ujságiró érkezett e napon. Az Imperial-szállóban, Ribbentrop külügyminiszter bécsi lakhelyén a nagy diplomáciai eseményeket jellemző külsőségeket észlelik a megfigyelők. A csütörtöki napon inkább tájékozódó jellegü megbeszéléseket folytattak a külügyminiszterek. De a találkozás külsőségei, a résztvevők személye is azt bizonyitja, hogy *a bécsi tanácskozások nem huzódnak el sokáig.* Ciano látogatása Hitlernél a Berghofban, a háboru e pillanatában, mikor a Führert az Anglia elleni támadások vezérlete foglalkoztatja, bizonyitja, hogy a tengelyhatalmak rendkivüli sulyt helyeznek a délkeleteurópai kérdések gyors megoldására. Emlékezünk rá, hogy 1938 november 2-án, közel két esztendő előtt, a belvederei döntés sem volt hosszu vajudás eredménye. Most természetesen más a helyzet, mert *Bécsben nem döntőbiróság ült össze,* hanem a tengelyhatalmak külügyminiszterei megbeszéléseket folytatnak a magyar és a román államférfiakkal abból a célból, hogy Délkelet-Európában a vitás kérdések kielégitő rendezése után állandósult állapotok és békés viszonyok uralkodjanak. A tengelyhatalmaknak ez éppen olyan elsőrendü érdeke, mint az érdekelt államoknak. *Ezért feltétlenül bizni lehet abban, hogy a bécsi megbeszélések megteremtik azt a légkört és körülhatárolják azokat a tárgyalási feltételeket, melyek segitségével folytatni lehet a Turnszeverinben zsákutcába jutott tárgyalásokat.*

Ezekben az órákban, melyek minden magyar számára mélyértelmüek és történelmi jelentőségüek, tisztázni kell a fogalmakat, *mit vár Magyarország a bécsi megbeszélésektől, s mit óhajt a tengely e megbeszélésekkel kapcsolatban?* Magyarország a bécsi találkozótól azt reméli, hogy a tengelyhatalmak vezető államférfiainak közbejöttével el lehet mozditani az erdélyi kérdést arról a holtpontról, ahová a turnszeverini tárgyalások során eljutott. Ez a reménykedés indokolt és jogos. Magyarország külpolitikája nem tegnap óta tükrözi vissza a tengely külpolitikáját, hanem hosszu évek óta. A tengelyhatalmak általános érdeke azt kivánja, hogy az erdélyi kérdés nyugvópontra jusson, s a méltányos és igazságos rendezés után a versaillesi és trianoni szellemtől megtisztitott uj Európának e területén, Délkelet-Európában is meginduljon az alkotó munka, mégpedig minden itt élő állam barátságos, békés és állandósult együttműködésével. A bécsi megbeszélések hivatva lesznek ebben az értelemben tisztázni a felfogásokat és gyorsitani a kibontakozást. Az Ostmark fővárosába érkezett delegációk körében elterjedt hirek szerint a Német Birodalom és Olaszország azt az álláspontot vallja, hogy *e kérdések megoldása az uj európai rendezés egyik alkatrésze lesz.* Bécsben meg akarják állapitani a tengely vezető diplomatái, milyen közeledési lehetőségek vannak Magyarország és Románia álláspontja között? Ezekben a körökben hangoztatják, hogy a tárgyalások, melyeket annak idején a tengelyhatalmak ösztönzésére kezdettek el Románia és Bulgária, feljogositanak a békés kibontakozás reményére, de ugyanakkor hangoztatják azt is, hogy

a magyar-román tárgyalások nagy nehézségekkel járó kérdéseket vetettek fel

s azoknak kétoldali megbeszéléseken való megoldásában Turnszeverin után már nem lehetett bizakodni. Éppen ezért a bécsi tárgyalásokat nem előre meghatározott program szerint folytatják. A tájékozódó megbeszéléseken döntik el, hol és milyen formában tárgyalják majd le az államférfiak a felmerült kérdéseket.

Az olasz sajtó nagy részletességgel foglalkozik a bécsi megbeszélésekkel s általában bizakodó hangon méltatják a tárgyalások esélyeit. Különösen érdekes és jelentős a *Piccolo* berlini tudósitójának cikke. Az olasz tudósitó is hangoztatja, hogy Németország és Olaszország tartós és igazságos békét akar adni Európa délkeleti részének. Ebből a szempontból kell tehát megitélni Hitler és Ciano obersalzbergi megbeszélését és a bécsi tanácskozásokat. De a bécsi megbeszélésekkel kapcsolatban meg kell jegyezni — az olasz laptudósitó szerint —, hogy Róma és Berlin véleménye szerint igazi béke nem születhetik meg olyan békediktátumok alapján, mint amilyeneket Trianonban és Neuillyben hoztak. *Csakis az érdekelt felek szabad megállapodása hozhatja meg a tartós békét,* csak igy lehet örökre megsemmisiteni minden neheztelés anyagát, csak igy lehet kiküszöbölni a háborus veszélyt. A *Piccolo* értesülése szerint valószinü, hogy

a tengelyhatalmak gyakorlati megoldási lehetőséget is tanulmányoztak,

amely megkönnyitheti a Magyarország és Románia közötti tárgyalások folytatását. Ennek a tervnek tanulmányozására már Salzburgban is sor kerülhetett. A *Piccolo* is hangsulyozza azonban, hogy semmi sem enged arra következtetni, *mintha mint két év előtt, az olasz-német döntőbiráskodás döntené el a vitás kérdéseket.* Berlinben az a felfogás, uralkodik, hogy a megegyezés előfeltétele a két szembenálló felfogásnak egymáshoz való közeledése. Ennek a közeledésnek érdekében esetleg mindkét félnek áldozatokat kell hozni. Magyarország és Románia között, — a *Piccolo* szerint, — nincsenek áthidalhatatlan ellentétek. De nem szabad szem elől téveszteni azt sem, hogy Németország és Olaszország Európa ujjárendezésén dolgozik és ebbe a munkába más nemzeteknek is bele kell kapcsolódniok. A bécsi megbeszélések elé tehát az erősek és az igazságosak nyugalmával nézhetünk, — fejezi be érdekes cikkét az olasz tudósitó.

Az eddig beérkezett hirek szerint valóban ebből a szemszögből kell méltányolni a bécsi találkozás lehetőségeit.

A nyugati háboru

egyelőre a kölcsönös légi támadások jegyében áll, s német részről ujabb nagysikerü légi támadásokat jelentenek Anglia ellen.

Szerda este nyolctól rendszeresen megismétlődtek a német légi támadások, melyek az egész angol légi tér fölött eláradtak. A Temze torkolata fölött két izben is légi csatára került a sor és a *londoni körzetben a légi riadó két óra hosszat tartott. Légi riadó volt Berlinben is,* ahol néhány angol repülőgép gyujtó és robbanó bombákat dobott le. A birodalmi sajtó csütörtöki tudósitásai részletesen foglalkoznak a szerda éjjel Berlin ellen intézett angol légi támadásokkal. A *Berliner Nachtausgabe* megállapitja, hogy „az angol repülők Winston Churchill parancsára megjelentek Berlin fölött, hogy kicsinyes bosszut álljanak a birodalmi főváros polgári lakosságán a brit plutokraták haditervének csődbejutása miatt. A londoni sajtóban egyre több cikk jelenik meg, amely azt követeli, hogy a brit légi haderő mészárolja le végre a berlini polgári lakosságot. Az angolok az elmult éjjel ismét bebizonyitották, hogy nem is törekednek katonai célok eltalálására, hanem meg akarják rémiteni a polgári lakosságot." A *New York Herald Tribune* berlini munkatársa megtekintette a birodalmi főváros minden fontosabb pontját és azt jelenti lapjának, hogy *a város egyetlen fontosabb pontját sem érte bombatalálat.*

Az orosz-román határincidenst lezártnak tekintik

s a román hadügyminisztérium elrendelte, hogy a *Besszarábia és Észak-Bukovina határa mentén levő felszereléseket és gyárakat az ország belsejébe szállitsák.* Ezt az intézkedést azzal indokolják, hogy közvetlenül a határ mentén nincsen jogosultsága nagyobb raktáraknak és gyártelepeknek. A *Vreme* szerint a határincidensek ez alkalommal mintegy negyven emberéletet követeltek, s egy román és egy orosz repülőgép is lezuhant. Román részről igyekeznek e harcok jelentőségét tompitani. Bizonyos, hogy ezek a határincidensek, amelyeket légi ütközetek is tarkitottak, nagy visszhangot keltettek Romániában, ahol nem tud megnyugodni a közhangulat.

Az amerikai szenátus

szerdán éjjel megszavazta az általános katonai kötelezettségre vonatkozó törvényt, melynek rendelkezései ezidőszerint körülbelül tizenkétmillió emberre vonatkoznak. Minden 21 és 35 év közötti amerikai állampolgár köteles katonai szolgálatot teljesiteni. A szenátus ugyanakkor elfogadta a kötelező katonai szolgálatról szóló törvénnyel kapcsolatban azt a kiegészitést, amely felhatalmazza a kormányt, hogy *„az Egyesült Államok védelme érdekében ipari vállalatokat és gyárakat lefoglaljon."* Ez a kiegészités rendkivül nagyjelentőségü, mert hatalmat ad az Unió kormányának, hogy olyan üzemek fölött is rendelkezzék, amelyek eddig üzleti vagy politikai okokból nem voltak hajlandók fegyvergyártásra berendezkedni.

Az Egyesült Államok csapatai Kanadában

a létrejött megállapodás szerint rövidesen elfoglalják állomáshelyeiket. A hirek szerint Uj-Skóciába és Uj-Foundlandba, valamint Halifaxba küldenek amerikai csapatokat. Amerika és Anglia szövetségi együttműködésének uj jele ez, melyet „Amerika védelmé"-nek szükségességével indokol a sajtó az Egyesült Államok közönsége előtt.

Hadműveletek

Berlin lakónegyedeit tervszerüen bombázták az angol repülők

Berlin, aug. 29. (Német TI) A véderő főparancsnoksága közli:

Német harci rajok szerdán nagyhatásu támadást intéztek az eastchurchi és southendi repülőterek ellen a Temze torkolatánál, valamint a délangliai Sognor-Regis kikötője ellen. Nagy erők bombázták az éjszaka folyamán a liverpooli, cardiffi, middlesboroughi, chathami és thameshaveni kikötőépitményeket, valamint a cheffieldi, norwichi és coventryi hadiüzemeket. A repülőgépek folytatták az angol kikötők aknákkal való elzárását. Több helyen légi harcokra került sor: lelőttünk 28 ellenséges repülőgépet. A mi veszteségünk 12 gép.

Angol repülőgépek az elmult éjjel tervszerüen bombázták Berlin lakónegyedeit. A gyujtó- és robbanóbombák sok polgári személyt megöltek, vagy megsebesitettek, néhány lakóházban padlástüzeket és károkat okztak. Az egyik támadó ellenséges repülőgépet légvédelmi tüzérségünk lelőtte, még mielőtt Berlin határát elérte volna. Az angolok megtámadták a Leune-müveket is. Az okozott kár azonban csekély. Közép- és Nyugat-Németország több más helyén sem okoztak emlitésre méltó kárt az ellenség bombái.

Az ellenség összes vesztesége a szerdai napon 44 repülőgép és egy záróléggömb. A mi veszteségünk 15 repülőgép.

Egy tengeralattjáró hét, összesen 43.000 tonna tartalmu felfegyverzett ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztett el, közülük ötöt egy erősen védett hajókaravánból.

Hét óra tiz perces éjszakai légi riadó volt Londonban

London, aug. 29. (Reuter.) Csütörtökre virradó éjszaka 7 óra 10 perc hosszat tartó légi riadó volt Londonban. *Eddig ez volt a leghosszabb riadó.* Az eddig beérkezett jelentések szerint a főváros széleire gyujtó és nagy ürméretü robbanóbombák estek. Londonon kivül bombák estek két városra Közép- és Délnyugat-Angliában.

Churchill szemtanuja volt a Dover felett lezajló heves légi harcnak.

A Berlin elleni angol légi támadás

Berlin, aug. 29. (Német TI). Berlinben csütörtökre virradó éjszaka 0.24 órától 3 óra 17 percig légi riadó volt. Néhány angol repülőgép rövid időközönkint megjelent Nagy-Berlin területe felett és a birodalmi főváros különböző helyei felett *lakónegyedekre és külvárosokra gyujtó és robbanó bombákat dobtak le. Katonai célpontokat nem támadtak meg.* Az okozott kár jelentéktelen. A belváros több pontján tetőtüz keletkezett. A biztonsági és segédalakulatok a tüzeket hamar eloltották. *Tiz személy meghalt és 28 megsebesült.* A megöltek és sebesültek közül egyik sem kereste fel a légi riadó alatt az óvóhelyeket.

A Szuezi-csatornát bombázták az olasz repülők

Valahol Olaszországban, aug. 29. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 83. közleménye:

Légi alakulataink bombázták Egyiptomban Alexandria tengerészeti támaszpontját és kedvezőtlen időjárási körülmények között hosszabb repülést végeztek a Szuezi-csatorna fölött, Port Said és Izmailia között. Bombákat dobtak le a csatorna északi torkolatánál és Al Kantarára, ahol a vasutvonal a csatornán át összeköti Egyiptomot Palesztinával.

Kelet-Afrikában elfoglaltuk a Rudolf-tó szomszédságában fekvő Polignac angol erődöt. Légi alakulataink bombázták a szudáni Khas el Ghirba vasuti pályaudvarát, valamint Kenyában Wajir és Garissa repülőtereit. Szudán és Eritrea határán egy páncélgépkocsikból álló angol osztag betörést kisérelt meg a mi területünkre. Az ellenséges támadást aszkárikkal megerősitett csapataink Adarde közelében megállitották és kemény csata után visszaverték. Az ellenségnek sebesültekkel kellett megraknia gépkocsijait; a hadszintéren maradt mintegy tiz halott ausztráliai, több géppuska és más fegyverzet. Olasz részről csekély volt a veszteség. Erős ellenséges járőrök egy másik támadó kisérletét Gallabatnál elfoglalt állásunk ellen a helyőrség gyarmati csapatai könnyüszerrel visszavetették.

Harminc kilométeres szakaszon lángol a palesztinai olajvezeték

Athén, aug. 29. (TP) Beyruthból származó jelentés szerint a keddről szerdára virradó éjszaka, amikor az olasz bombázók nagy támadást hajtottak végre Haifa ellen, a Moszul—Haifa között huzódó olajvezeték a parttól mintegy 25 km.-nyi távolságban robbanó anyagok hatására *kigyulladt.* Még nem tudják, hogy az olasz repülők bombázása okozta-e a tüzet, vagy pedig *angolellenes arabok merényletet követtek el* a vezeték ellen. *Az olajvezeték mintegy harminc km.-es szakaszon lángokban áll.* A javitó munkálatok hetekig fognak tartani s ez alatt az idő alatt az olajszállitás szünetel, ami a vezeték napi 10.000 tonnás teljesitőképességét tekintetbe véve az angol földközitengeri flottára néhány 100.000 tonnányi üzemanyag elmaradását jelenti.

Az Egyesült Államok megerősitik a Panama-csatorna védelmét

Washington, aug. 29. (Német TI) Kongresszusi körökből származó értesülés szerint az Egyesült Államok kormánya területet szándékozik szerezni a Panamacsatorna védelmére szolgáló légi és tengerészeti támaszpontok létesitése céljából. A hadseregnek és hajóhadnak különösen a Costaricához tartozó Kokos-szigeteken, valamint az Ecuadorhoz tartozó Galapagos-szigeteken áll érdekében ilyen támaszpontok létesitése. Hir szerint magában Costaricában és Ecuadorban is akarnak területet szerezni

Az Amerikában élő külföldieket is besorozza hadseregébe az USA

Washington, aug. 29. (Német TI) A szenátus által elfogadott törvény a katonai szolgálatra vonatkozóan a következő határozmányokat tartalmazza:

1. A 21—31 életév közötti férfiak összeirását, beleértve az Egyesült Államokban élő külföldieket is; 2. az ezekbe a korosztályokba tartozó amerikai állampolgárok és állampolgárságért folyamodott külföldiek hadkötelezettségét. 3. az Egyesült Államok hadseregének legmagasabb békelétszáma 900.000 ember, akiket a nyugati féltekén kivül nem szabad felhasználni, kivéve az Egyesült Államok birtokait (ezek között a Fülöp-szigeteket is). 4. Minden bevonult egyéves kiképzésben részesül. 5. A fizetés rendes zsoldrendszer alapján történik. 6. A kiképzett embereket tizéves tartalékállományba sorozzák be. Akik vallási okokból bebizonyitottan megtagadják a katonai szolgálatot, kötelesek más közérdekü munkára jelentkezni. A törvény, amennyiben nem hosszabbitanák meg, 1945 május 15-ig marad érvényben. A törvény felhatalmazza az elnököt, hogy védelmi szempontból fontos gyárakat lefoglalhasson.

Nye szenátor Roosevelt ellen

New York, aug. 29. (Stefani.) Az elszigeteltség melletti álláspontjáról és a fegyvergyárosok ellen 1934-ben lefolytatott vizsgálat vezetéséről közismert *Nye* szenátor a New York Times hasábjain azt irja, hogy német betörés veszélye az Egyesült Államokban egyáltalán nem áll fenn és vádat emel Roosevelt ellen, hogy az amerikai segitségben bizó készületlen Franciaországot és Angliát a mostani végveszély felidézésébe sodorta.

Rövid külpolitikai hirek

Lord Gowrie főkormányzó feloszlatta az ausztráliai parlamentet és bejelentette a szeptember 10-iki választások előkészitését.

A bukaresti ügyvédi kamara törölte tagjai sorából a második kategóriába tartozó valamennyi zsidó ügyvédet és zsidó ügyvédjelöltet. A rendelkezés több mint négyszáz ügyvédet érint.

A Führer a hadsereg, haditengerészet és a légi haderő kötelékeinek hősies narviki küzdelme emlékére Narvik-érmet alapitott. Az érmen gyopár, horgony és légcsavar látható „Narvik 1940" felirással és a felségjelvénnyel. **A jelvényt azoknak adományozzák, akik a véderők kötelékeiben a narviki partraszállásban és harcokban résztvettek. Az adományozást a Führer nevében *Dietl* hegyicsapat-tábornok, a narviki csoport parancsnoka végzi.**

A holland népjóléti minisztérium főtitkára közli, hogy jelenleg 34.436 holland munkás dolgozik Németországban.

Ünnepélyesen fogadták Bécsben a magyar küldöttséget

Bécs, aug. 29. (MTI) A magyar küldöttség különvonata 10 órakor futott be a feldiszitett bécsi pályaudvarra, ahol ünnepélyesen fogadták a magyar delegációt. Megjelent *Ribbentrop* németbirodalmi külügyminiszter, *Baldur von Schirach* bécsi kerületi helytartó, *Gauss* külügyi államtitkár, *Stülpnagel* vezérlő tábornok, *Dörnberg* követ, a birodalmi külügyminiszter protokollfőnöke és több más állami és pártfunkcionárius. Ott volt *Sztójay Döme* berlini magyar követ, *Erdmannsdorff* budapesti német követ és *Talamo* márki budapesti olasz követ is.

A vonatról elsőnek leszállt gróf *Csáky István* külügyminisztert, aki magyar diplomata egyenruhát viselt, *Ribbentrop* külügyminiszter igen szivélyesen üdvözölte. Utána gróf *Teleki Pál* miniszterelnököt köszöntötte igen barátságosan a birodalmi külügyminiszter. Ezután *Baldur von Schirach* üdvözölte a magyar kormány tagjait. Ribbentrop külügyminiszter Baldur von Schirach birodalmi helytartóval, Teleki miniszterelnökkel, Csáky külügyminiszterrel és Sztójay követtel felszállt a szalonkocsiba, hogy üdvözölje a miniszterelnök és a külügyminiszter hitvesét.

Az államférfiak elléptek a diszszázad előtt, azután a német előkelőségekkel a Bristol-szállóhoz, a magyar delegáció szálláshelyére hajtattak. A pályaudvar előtt és az utvonal mentén nagyszámu közönség helyezkedett el, amely többször *lelkes Heil-kiáltásokkal köszöntötte a magyar delegációt.*

A város fel van lobogózva horogkeresztes zászlókkal. Az utvonalon a Bristol-szállóig a magyar delegáció bevonulásakor a német zászlók mellett *magyar zászlók is lengtek.* A gépkocsisor elvonult a Belvedere-palota mellett is, amelynek oldalkapuját középen egy-egy hatalmas német és olasz zászló, kétoldalt pedig a magyar és román zászló disziti. Az Imperial-szálló homlokzatát — itt laknak Ribbentrop és Ciano külügyminiszterek is — német és olasz zászlók diszitik, a Bristol-szálló épületén német és magyar zászló, a Grand-Hotel épületén, a román delegáció szálláshelyén német és román zászló leng.

Gróf *Teleki Pálné* és gróf *Csáky Istvánné* a magyar főkonzulátus palotájában laknak bécsi tartózkodásuk alatt.

Teleki és Csáky előzetes megbeszélései Ribbentroppal és Cianóval

Délelőtt 11 órakor *Dörnberg* protokollfőnök a Bristol-szállóba érkezett, hogy átkisérje a magyar delegációt az Imperiál-szállóba. Itt a fogadóteremben *gróf Teleki Pál miniszterelnök és gróf Csáky István külügyminiszter Ribbentrop és Ciano külügyminiszterekkel előzetes megbeszélést folytatott, amely két óra hosszat tartott.* Ez alatt az idő alatt a magyar delegáció tagjai és a szakértők a szomszédos termekben tartózkodtak. Itt volt *Erdmannsdorff* budapesti német követ, *Talamo* budapesti olasz követ és a *bukaresti olasz követ.*

Egy órakor megérkezett Bécsbe a román delegáció *Manoilescu* külügyminiszter vezetésével. A delegáció tagjai között van *Pop Valér,* a turnszeverini román bizottság vezetője és *Dragalina* hadtesttábornok, *Romalo* berlini román követ, *Bossy* római román követ, továbbá *Hiott* rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, akik tagjai voltak a turnszeverini román bizottságnak. A román bizottságot is Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter fogadta.

Félkét órakor *Van der Venne Ar[illegible]d* bécsi magyar főkonzul ebédet adott a magyar vendégek tiszteletére. A bécsi megbeszélés alkalmából igen sok külföldi tudósitó érkezett Bécsbe, különösen Bernből, Rómából, Budapestről és Bukarestből.

Izgalmas várakozás a bécsi tanácskozások első napján

Formaságnélküli megbeszélések, szakértők meghallgatása — Pénteken esetleg sor kerül a Belvedere-palotában az együttes tárgyalásokra

— A Pesti Hirlap kiküldött munkatársának telefonjelentése —

Bécs, aug. 29. Nehéz dolog most magyar embernek lenni Bécsben. Még a legegészségesebb idegzetü embert is megviseli az a határtalan izgalom, amely valamennyiünket elfogott attól a pillanattól kezdve, hogy beültünk Budapesten a Bécs felé vivő vonatba. Azóta egyetlen pillanatra sem állt be enyhülés a feszültségben.

Bécsben most három nagy központ van, ahonnan szinte árad az izgalmas bizonytalanság, de ugyanakkor éppen olyan mértékben kapjuk a megnyugtató, a kiegyensulyozó, biztonságot adó hireket is. Legalább mi igy hisszük. Az *Imperial-szállóban Ribbentrop* és *Ciano* tartózkodik az olasz és német diplomatákkal, követekkel, titkos tanácsosokkal, szakértőkkel. A *Bristol-szállóban* a magyar küldöttség lakik, majdnem közvetlenül mellette pedig, a *Grandhotelben* a román delegáció tartja székhelyét és ugyanitt van a *közel százfőnyi nemzetközi ujságirósereg főhadiszállása* is. A három előkelő nagy szálloda alig pár lépésnyire van egymástól és ugy cikáznak közöttük a hirhordók, a hirvivők és a hirt szomjazók, mint a fecskék a fák és bokrok között.

Néha külön-külön, néha egyszerre érkeznek a hirek, olykor tökéletesen ellentmondók; ha kettő egybehangzik is, a harmadik lerontja. Pedig a tárgyalások javában folynak, még hozzá a legkomolyabb körülmények között. Alig érkezett meg a magyarok különvonata és alig hangzottak el az üdvözlő rivalgások, amelyekkel a bécsi nép köszöntötte az itt rendkivül népszerü magyar miniszterelnököt és külügyminisztert, máris *megkezdődtek a bizalmas tanácskozások az Imperial-szállóban. Ribbentrop* és *Ciano* még a délelőtti órákban két óra hosszat tanácskoztak gróf *Teleki Pállal* és gróf *Csáky Istvánnal,* **utánuk a német és olasz követek jelentéseit és véleményeit** hallgatták meg, sőt sor került *néhány szakértő meghallgatására* is. A délután a románoké volt, akik délben egy órakor érkeztek meg Bécsbe. Délután az ő vezetőik jártak az Imperial-szállóban és utánuk is[illegible] a követek tették meg ujabb jelen[illegible]seiket.

Az Imperial zárt ajtói mögött

Természetesen valamennyien tudni szeretnők, mi történik az Imperial-szálló zárt ajtói mögött. Hiába lessük azonban a nagy csarnokban sürgő-forgó, érkező és távozó államférfiak és diplomaták pillantásait, arcvonásait. Nem hiába járták végig valamennyien a politikai és diplomáciai iskola legmagasabb studiumait, nem lehet következtetni, milyen fázisba jutottak a tárgyalások. Tulajdonképpen még azt sem ismerik el, hogy tárgyalások folynak, mert akit megkérdezünk, szigoruan vigyáz minden szavára és legfeljebb annyit ismer be, hogy *megbeszélések vannak.* Bővében vagyunk szép szavakkal körülirt, semmitmondó diplomatikus válaszoknak; van, aki percekig fejtegeti, mi is az igazi helyzet, a végén azonban maga is mosolyog azon, mennyire nem mondott semmit.

Schmidt titkos tanácsos, talán az egyetlen a tárgyalásokban közvetlenül résztvevő feleken kivül, aki kezdettől fogva a kérdés minden részletét a legaprólékosabban ismeri, készséggel ad felvilágositást:

— *Minden formalitásnélküli megbeszélések folynak, nincs szó tárgyalásokról.* Németország és Olaszország azért van jelen a megbeszéléseken, mert rendkivül fontosnak tartja, hogy a megegyezés teljes barátságos szellemben történjék és *a megoldás békés, méltányos, észszerü és hosszantartó legyen.* A megbeszélések folyamán mindenkinek tudomásul kell vennie, hogy *ma háboru van Európában* **és hogy amikor** részletkérdésekről **beszélnek, akkor is** állandóan ***tekintetbe kell venni az egész Európát érintő érdekeket.***

Egyenes kérdésekre is felel *Schmidt* titkos tanácsos:

— Meddig tartanak a tárgyalások?

— *Nem valószinü, hogy még a mai nap (csütörtökön) folyamán végleges eredményre jussanak a megbeszélések.* Holnap mindenesetre folytatni fogjuk a ma megkezdett problémákról való tanácskozásokat.

— Van-e kilátás a megegyezésre?

— *A mostani tárgyalások anyagából nem lehet teljes bizonyossággal következtetni arra, hogy végleges eredményt érhetünk el*, de egyáltalában nem lehetetlen, hogy pénteken már olyan stádiumba kerül a tárgyalás, amely már *a végső kifejlődés felé mutat.*

Körülbelül ezekben a mondatokban foglalta össze mondanivalóját a tárgyalások legjobban informált diplomatája. Mi pedig, akik szemlélői vagyunk minden külső jelenségnek, igyekszünk ellesni egy-egy elejtett szót, megjegyzést, ellenőrizetlen arcmozdulatot, szemvillanást: hátha mégis sikerül bepillantani a fátyol mögé, amely egyelőre teljesen eltakarja előlünk a közeli eseményekre nyiló kilátást. Végül is meg kell elégednünk azzal, hogy mindazt az információt, amit a diplomácia mesterei fogalmaztak meg számunkra és mindazt a személyes észleletet, amelyet a körülöttünk zajló, nyüzsgő keretből meritettünk, mindenki számára érthetően igy foglaljuk össze:

Mi történt csütörtökön?

Csütörtökön, a magyar és román delegáció megérkezése után, nyomban megkezdődtek a tárgyalások. Egyelőre mind a magyar, mind a román kiküldöttek külön-külön folytattak megbeszéléseket Ribbentrop és Ciano külügyminiszterekkel és *sor került a német és olasz követek, valamint a szakértők meghallgatására is.* Egészen bizonyosan meg lehet állapitani, hogy a tárgyalások során uj szempontok is merültek fel, mert *Németország és Olaszország minden lehetőt elkövet, hogy a megoldás békés uton, erőszakos beavatkozás nélkül, kölcsönös megegyezéssel történjék meg.* A tárgyalások csütörtökön késő estig tartottak, de nem értek véget, *pénteken tovább folynak és valószinü, hogy már sor kerül a Belvedere-palotában az együttes tárgyalásra is.* De hogy milyen lesz az eredmény, arra jelen pillanatban még következtetni sem lehet.

Egyetlen dolog bizonyos csak: a Bécsben levő magyaroknak ma nagyon izgalmas napjuk volt és talán még izgalmasabb lesz a holnap.

Dr. Szerelemhegyi Ervin

„Mindkét oldalról áldozatokra és engedményekre van szükség"

Róma, aug. 29. (MTI) A „Messaggero" bukaresti tudósitója többek között ezeket irja: *Mindkét oldalról észszerü áldozatokra és engedményekre van szükség.* A románok és magyarok, ha együttműködnek, ragyogó jövő vár rájuk, mert mindkét ország rendkivül dús gazdasági erőforrásokkal rendelkezik. A magyarok és románok ifju népek és kitünő katonái lehetnek az európai civilizáció ügyének. A valóság vaslogikája tehát azt követeli, hogy *megtalálják a megegyezés utját.* A tengelyhatalmak baráti közbelépése meg fogja könnyiteni a megoldás keresését. A románok különös bizalommal tekinthetnek gróf *Cianóra*, mert a fasiszta Olaszország külügyminisztere rendkivül mély ismerője a szóbanforgó kérdésnek.

Manoilescu átutazott Budapesten

Manoilescu román külügyminiszter a román küldöttség tagjaival, utban Bécs felé, csütörtökön reggel hét órakor a budapesti keleti pályaudvarra érkezett. A vonat, amelyre felszállt *Crucescu* budapesti román követ, ötnegyedórai itt tartózkodás után folytatta utját Bécs felé.

Befejezéshez közelednek a bolgár-román tárgyalások

Bukarest, aug. 29. (MTI) Mint az „Universul" krajovai levelezője jelenti, *a bolgár-román tárgyalások befejezéshez közelednek.* Az albizottságok lázasan dolgoznak a részletkérdések megvitatásán. Szerdán már meg is kezdték a különböző egyezmények szövegének megszerkesztését.

Pénteken esetleg befejeződnek a tárgyalások

Bécs, aug. 29. (MTI) **Ribbentrop** német és gróf **Ciano** olasz külügyminiszterrel két óra hosszat tartó megbeszélésen **a magyar államférfiak összefoglalva ismertették a magyar álláspontot.**

A német és az olasz külügyminiszter délután félnégytől negyedhatig **Manoilescu** román külügyminiszterrel folytatott megbeszélést. Utána **Ribbentrop** német birodalmi külügyminiszter **Pop Valért**, a turnszeverini román küldöttség vezetőjét fogadta.

Ribbentrop német és gróf Ciano olasz külügyminiszter ezután **a budapesti és a bukaresti német és olasz követekkel folytatott megbeszélést, amelybe később bevonták a szakelőadókat is.** Ez a megbeszélés háromnegyed hét óráig tartott.

A megbeszéléseket holnap folytatják, azonban a megbeszélések időpontjáról még nincsen döntés és **azt sem állapitották még meg, hogy a megbeszélések az Imperial-szállóban, vagy a Belvedere-palotában lesznek-e.** Német illetékes helyen szerzett értesülés szerint feltehető, hogy **holnap már a tengelyhatalmak külügyminiszterei a két érdekelt állam külügyminisztereivel közös tárgyalásra ülnek össze.**

Ma tulajdonképpen inkább előkészitő megbeszélések folytak, amelyek a problémák mélyébe hatoltak, hogy mindenekelőtt meglássák azt a plattformot, amelyről a további megbeszélések és tárgyalások kiindulhatnak.

A mai megbeszélések alapján — mondották illetékes német helyen — **nem lehetetlen, hogy a holnapi tárgyalások olyan szakaszba érkeznek, amely a tárgyalások befejezését jelenti.**

Illetékes német nyilatkozat a magyar-román kérdésről

Bécs, aug. 29. (MTI) A bécsi külügyminiszteri találkozóval kapcsolatban **illetékes német helyen** a következőket mondották:

— A tengelyhatalmaknak kezdettől fogva az volt a kivánságuk, hogy Délkelet-Európában olyan rendezést érjenek el, amely e területen **nyugalmat, békét, rendet, megbékélést, tartós stabilitást** teremt. A tengelyhatalmaknak erre irányuló törekvései kifejezést nyertek minden ténykedésükben is. **A délkeleteurópai államoknak be kell látniok, hogy sorsuk nem független a nagy nyugati háborutól** és a tengelyhatalmak felfogása szerint **a délkeleteurópai helyzet rendezése szorosan beletartozik az európai ujjárendezésbe.** Ezzel a realitással számolniok kell a délkeleteurópai államoknak és maguknak is **hozzá kell járulniok ahhoz, hogy ezek a kérdések közös megegyezés utján megoldást nyerjenek.** A tengelyhatalmak kifejezésre juttatták, hogy érdekükben áll a délkeleteurópai helyzetet az érdekelt államokkal közvetlen megegyezések utján rendeztetni az igazság és a megértés alapján.

— **A bolgár-román** tárgyalások jó reményekre jogositanak. **A magyar-román megbeszélések során azonban két annyira különböző álláspont merült fel, hogy nem lehetett a kétoldali közvetlen tárgyalások folytatása mellett megegyezésre számitani.** Néprajzi, történelmi és területi téren a felfogás a két tárgyaló fél között annyira különböző volt, hogy a további kétoldali tárgyalások nem vezethettek eredményre.

— Ezért **Ribbentrop** birodalmi külügyminiszter és gróf **Ciano** olasz külügyminiszter meghivta a magyar és a román külügyminisztert Bécsbe, hogy a helyzet tisztázásához szükséges kérdéseket megbeszéljék velük. **Németországnak és Olaszországnak most is az az érdeke, sőt most különösen az, hogy ezen a vidéken nyugalom, rend és tartós béke legyen.** Az érdekelteknek meg kell érteniök, hogy **problémáikat nem tekinthetik elválaszthatóknak az általános európai kérdésektől és hogy Európában háboru van: Németország és Olaszország háboruja Anglia ellen.** Még ilyen eminens jelentőségü kérdést, mint amilyen ez, sem lehet a többi nagy európai kérdéstől függetlennek tekinteni.

— Minthogy a dolgok igy állnak, el lehet várni, hogy az érdekeltek ezzel számot vetnek és a megbeszéléseket a békülékenység szelleme fogja vezetni, hogy tartós rendezést lehessen elérni.

Obersalzbergben javaslatot dolgoztak ki a bécsi tárgyalások megkönnyitésére?

Róma, aug. 29. (MTI) A „Giornale d'Italia" bécsi különtudósitója hangsulyozza, hogy *egyelőre nem lehet tudni, meddig tartanak a bécsi megbeszélések és milyen fejleményeket hoznak.* Kétségtelen azonban, hogy a bécsi tanácskozások olyan eredményt fognak hozni, amely a magyar-román kérdés körül kialakult *feszültséget rövidesen megszünteti. Hitler* vezér és kancellár és gróf *Ciano* obersalzbergi megbeszélésével kapcsolatban a tudósitó azt jelenti, hogy ez a megbeszélés rendkivül szivélyes légkörben és *a teljes véleményazonosság jegyében* folyt le. Valószinüleg ezen a tárgyaláson *eldöntötték, hogy a tengelyhatalmak milyen szerepet fognak játszani a bécsi értekezleten.* Ezzel hozható összefüggésbe a „Corriere della Sera" berlini tudósitójának az az értesülése, amely szerint *nincs kizárva, hogy Obersalzbergben gyakorlati javaslatot dolgoztak ki a bécsi tárgyalások megkönnyitésére.*

Figyelemreméltó a „Giornale d'Italia" berlini tudósitójának jelentése, amely többi között a következőket mondja: Berlini politikai körökben biztosra veszik, hogy a *bécsi megbeszélések a szóbanforgó kérdések gyors tisztázására fognak vezetni.* Igaz, hogy a fennálló ellentétek meglehetősen nagyok, de megfelelő jóakarattal és politikai realizmussal le lehet küzdeni a nehézségeket. *Ez elsősorban Romániának szól, amelynek álláspontja az utóbbi hetekben olyan formulákban merevedett meg, amelyek a régi genfi szellemre emlékeztetnek.*

A „Resto del Carlino" szerint végzetszerüen be kellett következnie a reviziónak ebben a kérdésben is, amely oly fájdalmasan érintette Magyarországot. Semmi kétség, hogy ez a kérdés kielégitő megoldást fog nyerni. A versaillesi rendszer összeomlásának maga után kellett vonnia a mesterséges Nagy-Románia felszámolását is. *Olaszországnak és Németországnak gondja lesz rá, hogy a Romániával kapcsolatos kérdések ugy oldódjanak meg, hogy a Balkán békéjét ezek után semmi se zavarja meg.*

A „Tribuna" hangsulyozza, hogy *az erdélyi kérdés megoldásának további halogatása veszélyes játék volna* és csak a tengelyhatalmak ellenségeinek malmára hajtaná a vizet. A magyar álláspont az, hogy miután a versaillesi rendszer semmivé vált, semmissé lett az a területi rendezés is, amely Erdélyt Romániának juttatta. Ugyanakkor Budapest nem huny szemet a realizmus előtt és elismeri, *magyar részről is engedményekre van szükség*, hogy létrejöhessen a megegyezés.

Horthy Istvánt egyhangu lelkesedéssel Szolnok vármegye felsőházi tagjává választották

Szolnok, aug. 29. A vármegye törvényhatósági bizottsága csütörtökön ünnepélyes keretek között választotta meg uj felsőházi tagját. A törvényhatósági bizottsági ülésen megjelentek: *Horthy István* MÁV elnökigazgató feleségével, dr. *Kacsóh Bálint* államtitkár és vitéz *Héjjas Iván* min. osztályfőnök.

A rendkivüli közgyülést báró *Urbán Gábor* főispán nyitotta meg. Bejelentette, hogy a Kormányzó Ur Őfőméltósága dr. *Kuszka István* felsőházi tagot örökös felsőházi taggá nevezte ki, a törvényhatósági bizottságnak tehát uj felsőházi tagot kell választania. Ezután sor került a titkos szavazásra. Egyhanguan *Horthy István* MÁV elnökigazgatót választották meg.

Horthy Istvánt elsőnek Urbán Gábor főispán üdvözölte, majd a törvényhatósági bizottság részéről dr. *Kuszka István* örökös felsőházi tag fejezte ki neki szerencsekivánatait.

Horthy István meleg szavakkal köszönte meg a bizalmat:

— A felbecsülhetetlen értékü kitüntetést — mondta többek között — lelkem mélyéig átérzem. Tudom, mit jelent számomra az a bizalom, ami azzal ért, hogy a magyar Alföld szive, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye, az ősi föld, ahova engem is az emlékek ezer szála füz, az országgyülés felsőházába küld. Tudni fogom kötelességemet vármegyémmel szemben közéleti pályám egész folyamán és minden erőmmel azon leszek, hogy a magyar haza szent ügyét szeretett vármegyém érdekeivel együtt szolgáljam. Bizom abban, hogy az isteni gondviselés erőt ad e szándékom véghezvitelére. (Éljenzés.)

Póttaggá *Kele István* jászberényi prelátuskanonok apátplébánost választották.

Karafiáth főpolgármester bejelentése a fővárosi kormányzópárt egységéről

Karafiáth Jenő főpolgármester a Magyar Élet Keresztény Községi Pártja hivatalos lapjában, a *„Magyar Főváros"*-ban vezető cikket irt és abban *fontos lépést jelent be a MÉP fővárosi szervezetének elnöke.*

— Állam az államban — irja többek között Karafiáth — nem lehet. Külön utakon ma nem járhat senki. A fegyelmezettség ma társadalmi és nemzeti szükségesség! Mint minden magyar városi pártszervezetnek, a *budapesti pártszervezetnek is bele kell illeszkednie a megalkuvás nélkül keresztény és nemzeti alapon álló Magyar Élet Pártjának keretébe*, hogy annak politikai programját átütőbben szolgálhassa. Ezt célozza *a most elkészitett és jóváhagyott pártszervezeti szabályzat minden betüje. Teleki Pál* becsületes és magyar utirányát követve, minden fenntartásnélküli, őszinte és elsősorban magyar politikát óhajtunk folytatni. Ebben a két szóban: *őszinte és magyar* már benne foglaltatik az is, hogy a keresztény és nemzeti gondolattól még hajszálnyi eltérést sem engedhetünk. Jobboldaliságunkat, mely a megalkuvóknál öntudatosabb, tanultabb és igy elszántabb, tehát ténylegesen jobb kereszténységet akar, mely nemzeti érzésben tizenhárompróbás vezetőket kiván: senki sem bujtathatja többé megtévesztés céljából hamis szinezetü köntösbe. A legnemesebb értelemben vett jobboldal erőteljesebb összefogását követelik meg tőlünk a mai történelmi idők.

Az Erdélyi Nők Szövetségének felhivása

Az Erdélyi Nők Országos Szövetsége a következő felhivást adta ki:

„Majdnem 21 évi megpróbáltatás után Erdély ideszakadt lelkes magyarsága elhatározta, hogy szeptember 1-én Máriabesnyőre zarándokol, hogy a régi magyar kegyhely előtt valláskülönbség nélkül hitet tegyen magyarsága mellett és Magyarország Patronájához könyörögjön Erdély felszabadulásáért. Vasárnap délelőtt 10 órakor megkondul a máriabesnyői kisharang, hogy a szent magyar közösség áldozatos hiveit szentmisére hivja. Kérünk mindenkit, rang és valláskülönbség nélkül, csatlakozzék a zarándoklathoz, aki pedig nem tud eljönni, az álljon meg élete vándorutján egy pillanatra, felejtse el a napi gondját és kiki az ő hite szerint küldjön egy ájtatos fohászt az Egek Urához. *Minden magyar gondoljon vasárnap délelőtt 10 órakor Erdélyre.* Egy percre álljon meg a rohanó élet, egészségesek és betegek, boldogok és szerencsétlenek fogjanak össze egyetlen imában s mint egy 20 éve a nyilvánosság előtt bevallott szenvedés litániájának befejezéseképen mondja külön és együtt, minden magyar: „Irgalmas Isten, segits meg minket, egy igaz Isten hallgass meg minket, Amen".

Az Erdélyi Nők Országos Szövetsége közli a zarándokláson résztvenni óhajtókkal, hogy a keleti pályaudvarról reggel fél 9-kor idul a személyvonat Máriabesnyőre 33 százalékos kedvezménnyel. Az ugynevezett gócponti menettérti jegy ára 2.40 és minden III. osztályu jegypénztárnál váltható. A HÉV vonalain a menettérti jegy ára reggel 8 óráig váltva 1.56 P.

Pellengér

Hokuszáj, a japáni festő, a rajz öreg bolondjának nevezte magát. Értem őt és már régóta nem törődöm vele, ha engem viszont — a magam szerény munkájában — a nyelv öreg bolondjának tartanak. Más egy betüben bakalászó böngészés csufolásának veheti ezt, én kitüntetésnek tartom. Szent a hitem, hogy akinek toll van a kezében, annak első kötelessége a magyar nyelv tisztaságával, egészségével, életével törődni. Magyarok addig vannak a világon, mig magyar nyelv van. S magyar nyelv addig van, mig vigyázunk rá, hogy idegenségek kórokozói meg ne betegitsék. Meg kell nyiltan mondanom: e kötelesség tudatát gyakrabban látom felbukkanni magában a magyar közönségben, mint az irástudók között. Hogy a közönség, más szóval maga a nemzet, milyen élénk és általános érdeklődést mutat a nyelvi kérdések iránt, az örvendetesen meglepő. Az irodalom és sajtó emberei már szórványosabb érdeklődést mutatnak. Még olyanok is mellékes dolog gyanánt, félszerrel kezelik a kérdést, akik a szellemi életben élen járó szerepet töltenek be, nem is érdemetlenül, erős, magyar érzésök felől sem lehet kétség. Ezek nem szivlelték még meg eléggé azt a mozgalmat, amely ezekről a hasábokról indult el erősebb lendülettel s kelleténél kevesebb foganatja telt rajtok annak a serény munkának, amelyet nyelvművelő és nyelvvédő törekvéseiben most már az Akadémia fedez.

Ez a gond bántja a Pintér Jenő vezette nyelvápoló csoport sok tagját. Többek között azt a Tiszamarti Antalt is, aki Pellengér cimmel most külön könyvet irt előkelő tollforgatók idegenszerüségeiről és magyartalanságairól. Tiszamarti Antal nyelvmivelő buzgóságát régóta figyelem. Azok közé tartozik, akiknek magyar nyelvérzéke számomra legmegbizhatóbb. Érdekes, hogy nem szakmabeli nyelvész, hanem falusi orvos, otthon üldögél és napi munkájának gyér szüneteiben cikkeket küldöz a „Magyarosan“ cimü kitünő folyóiratba. És az is érdekes, hogy a magyar nyelv mély és zamatos összefüggéseinek ez a remek tudója sváb származásu, neve dicséretesen magyarositott. Ilyen példa, amely a magyar talaj, levegő, napsütés, népi együttlakás hallatlan áthasonitó erejét bizonyitja, van elég; a legfényesebb Petőfi Sándoré, akinek nyelvére kár a magasztaló szavakat vesztegetni: anyja még alig tudott magyarul.

Egyszóval, a Tiszamarti könyve a szellemi élet igen jelentős nagyságait korholja, kinek-kinek irásmodorából marokszámra idézi a példákat. Hogy kikről ir, számomra most nem fontos. Legjavát tisztelem és szeretem, a neveket vonakodnám is tollhegyre tüzni. De ha hozzáértő szem figyelmeztet a hibákra, azokat bizony hibáknak ismerem kedvenceimnél is. És kötelességemnek látom szólni, nem a vétők, hanem a vétkek miatt.

Egy magas szinvonalu és szinmagyar gondolkozónk egyik értekezéséből ezt a bokrétát lehet összegyüjteni: existentia, existentiális, genetikus, spekuláció, realitás, reális, miszticizmus, misztikus, kozmikus, primitivség, imponál, reprezentál, reprezentáció, dekórum, etika, autonómia, géniusz, vizuális, morális, aktivitás, passzivitás, dilemma, negativ. Mindezekre magyar szót is lehet találni. Némelyikre könnyen, némelyikre nehezebben. De például Tiszamarti helyesen mondja, hogy aki leirja a reflexiót, az a következő magyar szavak között mulasztotta el válogatni: elmélkedés, gondolkodás, meggondolás, fontolgatás, latolgatás, mérlegelés. Mindegyik mást jelent, de az iró dolga, hogy mondatába a kapcsolathoz legillőbbet kikeresse. Másik hires irónk folyton használja az attitüd szót, holott a mondat szerint esetenként irhatna magatartást, testtartást, álláspontot, gondolkodásmódot vagy még husz más magyar szót. Azt irja: „inditást nyer“. Vagy ezt: „kifejezést nyer“. Tudományosan „alátámaszt“. Csupa németesség. Harmadik kiváló tudósunk ezt irja: „ugy külsejüket, mint erkölcseiket“. Németül van ez, magyar szavakkal. Magyarul: „mind külsejüket, mind erkölcseiket“, vagy „külsejüket is, erkölcseiket is“, vagy „külsejüket, erkölcseiket egyaránt“. A pusztaságon élő magyarra ezt a szót használja: pusztamagyar. Ez is németes. Ha jó lenne, ezt is mondhatnók: pestmagyar, városmagyar, faluparaszt, várospolgár. Ugyanez a tudós „tipikusan centrifugális irredenta“ jellegü szemléletről ir s a „romantikus demokrácia ideológiáját“ emlegeti. Egy másik tudósnak kifejezése: „expresszív morfológiai variáns“. Elsőrangu tudósunk az is, aki azt irja: „tárgyát képezi“, „igénybe veszi“, „az erőszakkal kibékités“. És aztán seregestül hemzsegnek Tiszamarti vádiratában a „nemcsak, hanem... is“ képlet magyarossága ellen elkövetett olyan hibák, mint mikor az iró a hanem helyett a de kötőszót használja, vagy az ist elhagyja, — hemzsegnek az „előnyben részesitette“, „arra enged következtetni“ kifejezések, nemkülönben az „adottság“, „történés“ és „célkitüzés“ divatos és száraz otrombaságai.

De nemcsak nyelvi hibákat bogarászott Tiszamarti. Kétes értékü álláspontokat is. Egyik nagynevü és érdemes tudósunk irásából idézi ezt: „Nálunk nemzeti norma a nyelvfejlesztés. A mai nyelvszegényitő, a meglevő nyelvanyagot variáló neomrizmus, amit főleg asszimilált, de gyönge nyelvérzékü német honfitársaink és érdemekre pályázó, de magyarul rosszul tudó gaidók propagálnak, muló jelenség.“

Nem, ez nem muló jelenség. Ne is legyen az. Hevesen és hangos szóval tiltakozom. Ennek a meggondolatlan vádnak egyetlen szava sem állja meg a helyét. Nyelvszegényitő az a mozgalom, amely máris az uj magyar szavak egész sorát tudta átadni a közhasználatnak undok idegen szavak helyett? Szabad-e azt állitani, hogy „asszimilált“ német honfitársaink nyelvérzéke gyenge? A vádoló tudósnak magába kellene szállania és nyelvérzékét, amely nem riad vissza idegen szavaktól, összevetnie a Rákosi Jenő nyelvérzékével. Azt is tudnia kellene, hogy ebben az uj nyelvápoló mozgalomban a résztvevők egyike sem zsidó. A résztvevők pedig nem „propagálnak“, hanem terjesztenek, előbbre visznek, hirdetnek vagy akármi egyebet csinálnak, de mindenképpen igyekeznek nyelvök és fajtájok aggódó védelmében magyarul beszélni.

Tiszamarti Antalnak igaza van. Valamennyien, akik irunk, legyünk szerények és alázatosak, valljuk meg, hogy jól tudni magyarul rettenetesen nehéz, tehát lelkiismeretes tollforgatónak holtáig tanulnia kell s még akkor is hol marad vajjon Arany Jánostól, aki nem „asszimilált“ nem „propagált“, hanem szótárából ezeket a szavakat kirekesztette s mégis felülmulhatatlanul gazdagitotta a magyar nyelvet.

Harsányi Zsolt

Nem emelik a sertéshus és a zsir árát

A sertéshus kiviteli árának legutóbbi megállapitása után a husiparosok azzal a sürgető kéréssel fordultak az árkormánybiztoshoz, hogy *emelje fel a sertéshus és a zsir árát.* Kérésüket azzal indokolták, hogy az élő állat árának emelkedése miatt a hus és a zsir jelenlegi ára mellett az árusitás csak ráfizetés mellett lehetséges. A husiparosok panaszát ugyanakkor az ország különböző helyeiről érkezett olyan értesülés kisérte, hogy a sertéshus és a zsirellátás körül átmeneti nehézségek is mutatkoznak, amelyeket az élőállat árához viszonyitva elégtelen hus- és zsirár magyaráz.

Dr. *Kacsóh Bálint* államtitkár, az árellenőrzés országos kormánybiztosa beható tárgyalásokat folytatott annak érdekében, hogy a sertéshus és a zsir fogyasztói árának emelése elkerülhetővé váljék. A kérdés *a gazdasági minisztertanács elé is került.* Az árkormánybiztosságról származó értesülés szerint *az árkormánybiztos sem a sertéshus, sem a zsir árát nem emeli. Az egész ország területén a jelenleg érvényben levő árak meradnak továbbra is hatályban.* Ezzel a döntéssel párhuzamosan intézkedés történt arról is, hogy *az élő állat ára a jelenlegi sertéshus és zsir árszinvonalának megfelelően alakuljon.* Ilyen módon az árkérdés miatt *az ellátás körül mutatkozó átmeneti nehézségek megszünnek.*

A polgármester jelentése a főváros élelmiszerellátásáról

A zsirszükséglet hat hónapra biztositva van — A gázművek jelentékeny széntartalékot gyüjtött — A Beszkárt 92 uj autóbuszt és 75 uj villamoskocsit rendelt — A budapesti levegő koromtartalma erősen megnövekedett

A *főváros közigazgatási bizottsága* szeptember 9-én ülést tart, amelyen *Szendy Károly* polgármester részletesen beszámol a főváros elmult félévi közigazgatási állapotáról.

— Németország és Olaszország — hangzik a jelentés — diadalmas hadseregekkel törtek utat az uj európai rend és az igazságos béke számára. A nagy mérkőzés természetesen kihatott a kis népek életére is, sulyos gondok jelentkeztek hazánkban is, de azokat leküzdöttük a nemzet egészséges gazdasági erejével és társadalmi fegyelmezettségével.

A jelentés szerint egyébként

a polgármester az elmult félévben 292 egyemeletes és ennél magasabb épület létesitésére adott engedélyt.

Az épitési engedélyek számának növekedése — állapitja meg a jelentés — örvendetes jelenség. A főváros kijelölte a Svábhegyen azt a területet, amely a jövőben a mind nagyobb számban épülő üdülőszállodák részére mint *külön szálló-övezet* áll majd rendelkezésre.

A Beszkárt 92 uj autobuszt és 75 uj villamoskocsit rendelt meg

a legrövidebb szállitási határidőre. A közuti villamosvasutak bevétele 2,387.000, az autobuszüzemé 1,458.000, a földalatti vasuté 67.000, a fogaskerekü vasuté 48.000, a BHÉV-é 854.000 pengővel emelkedett.

A főváros lakosságának élelmiszerellátása általában kielégitően alakult.

Hosszabb ideig tárolható tömegélelmezési cikkekkel való zavartalan ellátása a tél folyamán is kellőképpen biztositva lesz. A nagytétényi sertéshizlaló-telepen ez idő szerint 24.000 darab sertés hizik. Ezt az állományt a közeljövőben 30.000-re emelik fel. A főváros zsirellátása tehát heti 1000 darab nehéz zsirsertést véve számitásba, *mintegy hat hónapra biztositva van.* Az élelmiszerárak általában magasabban alakultak, de még mindig alul vannak az 1913. utolsó békeévi szinvonalnak. Kivétel csupán a baromfi, a tojás és a szárazfőzelék. A polgármester utasitására

az élelmiszerüzem a legfontosabb élelmiszerekből nagyobb tartalékokat tárolt.

A községi kenyérgyár által forgalombahozott árumennyiség lényegesen visszaesett. Ezzel szemben jelentékenyen emelkedett a lóhusüzem forgalma. *A mult év első felének 820.000 kilójával szemben a fogyasztás 1,311.000.*

A *kislakások* bérét az épitési költségek emelkedésének arányában némileg fel kellett emelni.

A főváros közegészségügyi és bakteriológiai intézetének vizsgálata szerint a téli rendkivüli hideg időjárásnak, illetve a fokozott fütésnek megfelelően

a levegő koromértéke erősen megnövekedett.

A benzinhiány miatt, mint ismeretes, az autók üzemben tartására mind fokozottabb mértékben pótanyagokat használnak. *A pótanyagok egy része égéstermékeivel sulyosan megterheli a levegőt.*

A Gázműveknek sikerült legfontosabb üzemanyagának,

a külföldi gázszénnek megfelelő mértékben való biztositása,

ugyhogy emellett még jelentékeny tartalékot is gyüjthetett. A Gázművek gázszénkészlete 7197 vagonnal több, mint az év elején volt.

A székesfőváros hivatalai, intézményei és üzemei az 1940. év első felében *69,243.260 pengő értékü közmunkát, illetve közszállitást adtak vállalatba.*

„Repülő tantermekben“ oktatják a német légi haderő személyzetét

Frankfurt, augusztus. Mindenki csodálkozik a német légi haderő sikerein, pedig azoknak fölöttébb természetes a magyarázatuk. Kitünő gépanyagon kivül elsősorban *pompásan képzett, válogatott személyzet* biztositja a nagyszabásu eredményeket. A személyzet kiképzése olyan ujszerü és eredeti módszerekkel történik, aminőknek talán az egész világon nincsen párja.

Ezek közé tartozik a „repülő tanterem“ intézménye. A németek egyik nagy hadigépüknek, a Junkers „Ju 52“-nek néhány példányát kiképző repülőgéppé alakitották át, amelyben a légi haderő pilóta, műszerész, rádiós és megfigyelő jelöltjei csoportos gyakorlati kiképzést kapnak a hadirepülés nehéz és sokoldalu tudományából.

Az iskola szárnyra kel . . .

A jelölteket előbb természeteseen a földön oktatják. Elméleti kiképzést kapnak a feladatukba vágó minden ismeretkörből. Különösen jól begyakoroltatják velük a parancsok és jelentések átvételét és továbbadását a földről a gépre és a kötelékben repülő gépek között. Hiszen ez az alapköve a légirajok tervszerü és hajszálpontos együttműködésének, ezért olyan ijesztő és félelmetes hatásu a német repülők minden egyes vállalkozása!

Mikor az erre vonatkozó elég nehéz elméleti ismeretek minden növendéknek valósággal már az „ujjahegyében“ vannak, az egész iskola, a szó szoros értelmében „szárnyra kel“. Előkerülnek a Ju 52-esek. A nagy hárommotoros aluminiumszörnyetegeket szerkezetileg nem változtatták meg lényegesen erre a célra. Még a tüzelőtornyok közül is megmaradt kettő, ahol a lövészek gyakorolnak. A törzs azonban teljesen „tanteremmé“ változott *padokkal és asztalokkal,* amelyeken a navigációs feladatokat oldják meg repülés közben a navigátorjelöltek. A vezetői fülkében egy oktató és egy-két növendék foglal helyet. A mögötte levő kényelmes fülkében négy padon, két asztal mellett a rádiós tanfolyam nyolc hallgatója ül. Mindenki helyére telepszik és a nagy gép zúgva a magasba lendül. Utasai pedig nekifognak, hogy most gyakorlatilag is elsajátitsák mindazt, amit odalenn a földön elméletileg már olyan jól megtanultak . . .

Óra a felhők között

A „Ju—52“ teljes sebességgel vágtat a felhők között, odabenn pedig szorgalmasan folyik az előadás. A vezetőfülkében a pilóta-„tanár“ részletesen megmutatja az összes kormányokat, csapokat, fogantyukat és műszereket, a növendékeknek pedig bizonyságot kell tenniök róla, hogy értenek valamennyi kezeléséhez. Időnként befüggönyözik a fülke ablakait és a pilótajelöltnek *minden külső tájékozódás nélkül, a villannyal megvilágitott müszerek segitségével, „vakrepülésben“ kell vezetnie a hatalmas gépmadarat.*

Ezalatt a „navigációs tanteremben“ a rádió-oktató fel és alá jár a serényen dolgozó növendékek között és vállukon áthajolva, figyeli munkájukat. Ha valamelyikük elakad, vagy kérdezni akar valamit oktatójától, egy villamos dugasz segitségével telefonérintkezésbe léphet vele. Ugyanigy az oktató is bármikor „felelésre“ hivhatja tanitványát és ilyen módon a nagy motorzugás közepette is jól megértik egymást.

Már a repülés közben adódnak olyan különleges feladatok, melyeket a növendékeknek mindjárt helyben kell megoldaniok. A szemléltető, gyakorlati oktatásnak ez a módja olyan mély és maradandó benyomást tesz a jelöltre, hogy rendszerint néhány oktatórepülés után már vérébe mennek át a legbonyolultabb fogások is. Azután egy nagyobbszabásu vizsga következik a tanterem-repülőgépben és csak azután indulhat először önálló repülésre a jelölt, hogy bebizonyitsa: jól megtanulta e nehéz tantárgyat.

A kivételes hatalom meghosszabbitása

A MTI jelenti: A „Budapesti Közlöny“ közli a minisztérium rendeletét, amellyel közhirré teszi, hogy az országgyülés hozzájárulásával a kivételes hatalmat — egyelőre 1941 január 2. napjáig — továbbra is igénybe veszi.

7.50 A politikai helyzet.
8.00 A hadi helyzetről.
8.15 Népszerű zene.
9.00 Hirek.
9.30 Esti zene.
11.00 Hirek, majd zárásig a zene folytatása.
12.00—12.55 Csak Deutschlandsender és Bréma I.: Bajtársi szolgálat.

Hétköznapokon:

4.00 Jelmondat, reggeli zene.
5.00 Gazdáknak.
5.10 Könnyü zene — Közben:
6.00 Hirek.
7.00 Szórakoztató zene. (A hét bizonyos napjain és bizonyos állomásokon műsor háziasszonyoknak.)
8.00 Kamarazene.
8.30 Iskolai rádió.
9.00 Szórakoztató zene.
9.30 Kedden és pénteken: Tarka félóra kicsinyeknek, utána szórakoztató zene.
11.00 Déli zene. Közben:
11.30 Hirek.
12.55 Időjelzés (csak Deutschlandsender)
1.00 A német és olasz harctéri jelentés.
1.15 Hangverseny.
2.00 A harctéri jelentés lassu megismétlése.
2.15 Dalok. Apró zeneművek.
3.00 Délutáni zene. — Közben:
4.00 Hirek.
5.30 Időszerü eseményekről.
6.00 Helyszini közvetitések a harctérről. (Hangfelvételek.)
6.45 Politikai vagy katonai tárgyu előadások. (Hétfőn a szárazföldi, szerdán a tengeri, pénteken a légi haderőről.)
7.00 Hirek.
7.15 Szórakoztató zene.
7.50 A politikai helyzet.
8.00 A harctéri helyzet.
8.15 Hangverseny.
9.00 Hirek.
9.15 Esti zene.
11.00 Hirek, majd zárásig éjféli hangv.
12.00—12.55 Bajtársi szolgálat. (Csak Deutschlandsender és Bréma I.)

BELGRÁD

4.15 Népszerü délután.
6.15 Tánczene.
7.45 Népdalok.
8.40 Rádiózenekar.
10.00 Testőrzenekar.
11.00 Tánczene.

OLASZ MŰSOR

10.30 Bellini: A puritánok, opera.
10.15 Rádió zenekar. Csak 230 méteren.
7.30 Fuvós együttes.
8.00 Tarka zene.
9.00 Szalon zene. A magyarnyelvü hiradás.
5.15 19 és 21 méteren, továbbá
9.10 16, 19, 25, 31, 41, 221 és 263 méteren van.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

7.05 Bach: 69. Cantate.
7.35 Händel-lemezek.
9.05 Hangjáték.
9.30 Német és cseh népzene.
9.45 Orgona.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

9.30 Lemezek.

STOCKHOLM

7.30 Operettrészletek.
10.15 Beethoven: Esz-dur hetes.

TOULOUSE

7.15 Balettzene.
9.30 Operarészletek.
10.00 Nagy zenekar.
10.30 Szalon zenekar.

ZÁGRÁB

8.00 Lemezek.
8.30 Szórakoztató zene.
9.00 Schubert—Berté: Három a kislány, részlet.
10.00 Tánczene.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 2

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Visegrády. 8.10-ig: Filótás. 12.15-ig: Máriássy

—

10.20 „A piski—petrozsényi vasutvonal megnyitása 1870-ben." Felolvasás.

10.45 „Kivégzett királynők naplótöredékei." Irta Nagy Dániel. Felolvasás.

12.10 Hegedüs Miklós hegedül zongorakisérettel. 1. Sarasate: Jota navarra. 2. Vecsey: Vizesés (Cascade). 3. Csajkovszkij—Auer: Keringő a Vonósszerenád-ból. 4. Járay István: Tánc gyertyalángnál. 5. Sztravinszkij: Orosz tánc. 6. Országh Tivadar: Magyar táncok — I. rész.

12.55 D. Keresztessy Erzsébet énekel zongorakisérettel. 1. Thurzó Nagy László: Mese (Farkas Imre verse). 2. Kazacsay Tibor: a) Rózsák mellé (Móra Ferenc verse); b) Nyirfaerdő (Havas István verse). 3. Székács Aladár: a) Fülembe cseng egy dal; b) Van egy kis kékruhás leány (Farkas Imre verse); c) Egy kézszoritás (Radó Antal verse). 4. Csiki János: Bánkódás. 5. Simkó Gusztáv: Sirassatok engem, orgonavirágok (Sassy Csaba verse). 6. Kun László: Két legény is jár utánam (Kéry Gyula verse).

1.30 A Rádió Szalonzenekara. 1. Siede: Szevillában — induló. 2. Hanel: A csizmáskandur — mesenyitány. 3. Eisemann: Crescendo — táncegyveleg. 4. Strauss János: Keleti mesék — keringő. 5. Beck Miklós: Fáj, hogy szivemből — slow-blues. 6. Buday Dénes: Köszönöm ezt az éjszakát — angol keringő. 7. Alex Joe: Paso doble.

4.15 Diákfélóra. „Amit otthon olvasunk." Gárdonyi Géza: Egri csillagok. Dr. Fábián István előadása.

5.15 Kalmár Pál magyar nótákat énekel, kiséri Veres Károly és fia cigányzenekara. Kalmár Pál énekszámai: Fráter Béla: A fonóba szól a nóta; Népdal: A bihari határszélen; Népdal: Édesanyám nem tudok elaludni; Kalmár Tibor: Hamvas fehér arcod; Morvay Károly: Badacsonyi kéknyelü; Népdalok, katonanóták; Vékony héja van a piros almának; Nyitva van a százados ur ablaka; Sárga csikó, sárga nyereg rajta; Már minálunk babám; Házunk előtt mennek el a huszárok; Édesanyám csak az a kérésem; Nem megyek én többé a templomba; Azért, hogy én be vagyok sorozva.

6.55 „Szlovákiai magyar antenna." Irta Ungvári Ferenc. Felolvasás.

7.25 Szabó Kálmán magyar nótákat zongorázik.

7.40 „Rókafi kalandjai." Részletek Goethe állatéposzából. Irta Soltész Gáspár. Előadja Makláry Zoltán.

8.10 Az Operaház Zenekara. Vezényel Rajter Lajos. 1. Gluck: Iphigénia Aulisban — nyitány. 2. Haydn: Esz-dur szimfónia (99. sz.) 3. Respighi: Régi táncok a XVI. századból. 4. Reger: Változatok és fuga Mozart egy témájára.

10.10 Közvetités a Valéria-kávéházból. Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál.

11.25 Tánclemezek.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Hevessy

—

6.55 Budai Mandolinzenekar. Vezényel Horváth Zoltán. 1. Sartori: Trentino virága — keringő. 2. Czibulka: Stefánia-gavott. 3. Verdi: Traviata — ábránd. 4. Translateur—Horváth: Törpék násza. 5. Radaelli: Szent Cecilia — induló.

7.25 „Mulat a pesti polgár." Dr. Vécsey Zoltán csevegése.

8.00 Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25 Szórakoztató zene. 1. Boieldieu: A bagdadi kalifa — nyitány (Koncert fuvószenekar, vez. Keil Ernő). 2. Seregi Artur: Régi magyar táncok (József nádor 2. honv. gy. e. zenekara, vez. Seregi). 3. Polgár Tibor: Megy a gőzös (Rádió Szalonzenekara, vez. Bertha István). 4. Strauss János: Kék Duna — keringő (József nádor 2. honv. gy. e. zenekara, vez. Seregi Artur). 5. Kacsóh Pongrác: Részletek a „János vitéz" c. daljátékból (hangszerelte Hochstrasser Ferenc, Koncert fuvószenekar, vez. Keil Ernő). 6. Rixner: Fickó — polka (Rádió Szalonzenekara, vez. Bertha István). 7. Jessel: A rózsa násza (hangszerelte Hochstrasser Ferenc, Koncert fuvószenekar, vez. Keil Ernő). 8. Striczl József: IV. honvéd kerületi induló (Koncert fuvószenekar, vez. Keil Ernő). Hangfelvétel.

9.25 „Mi minden történt ötven évvel ezelőtt?" Elmondja a régi idők krónikása.

9.55 Időjárásjelentés.

BELGRÁD

5.35 Rádiózenekar.
6.35 Tánczene.
7.40 Kardalok.
8.00 Hangjáték.
9.00 Rádiózenekar.
10.00 Dalok.
10.30 Lemezek.

OLASZ MŰSOR

Csak 420 és 490 méteren:
7.30 Szinmű.
9.00 Szimf. hangv.
10.15 Cetra zenekar. — Csak 230 méteren:
7.30 Vegyes zene.
8.20 Könnyü zene.
9.00 Népzene.
9.30 Vegyes zene. — A magyarnyelvü hiradás.
5.15 19 és 21 méteren, továbbá
9.10 16, 19, 25, 31, 41, 221 és 263 méteren van.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

8.00 Dalos, zenés est.
9.00 Irodalmi és zenei est.
10.00 Lemezek.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

7.40 Strauss Richard: Zongoradarabok.
9.00 Svájci zene.
10.10 Mandolinzenekar.

STOCKHOLM

8.30 Spanyol zene.

TOULOUSE

7.15 Könnyü zene.
8.45 Könnyü zene.
10.00 Falusi zene.
10.15 Keringők.
10.30 Könnyü zene.

ZÁGRÁB

8.00 Hazai dalok.
8.30 Könnyü zene.
9.00 Kardalok.
9.30 Tambura-kar.
10.00 Tánczene.

KEDD, SZEPTEMBER 3

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Radó. 8.10-ig: Skublics. 12.15-ig: Hevessy

—

10.20 „Történet az állatvilágból: A hálátlan róka." Irta Nyáry Andor. Felolvasás.

10.45 „Divattudósitás." Felolvasás.

12.10 Tolnay Géza magyar nótákat énekel, kiséri Lovászi Ferenc cigányzenekara. Dalok: Baczó A. László: Fehérrózsa — dal (Szilágyi Béla verse); Balázs Árpád: Gyere velem az erdőbe (Baghy Gyula verse); Népdalok: Lekaszálták már a rétet; Zöldre van a rácsos kapu festve; Kurucz János: Piros rózsa (Balázs István verse); Mosonyi: Felleg borult az erdőre. Népdalok: Sürü csillag ritkán ragyog; Piros, piros, piros.

1.30 Mikulai Gusztáv szalonzenekara. 1. Ziehrer: Bécsi lányok keringő. 2. Kigyósi Árpád: Mazurka. 3. Kemény Egon: Mexikó. 4. Beck Miklós: Két dal a „Pozsonyi lakodalom"-ból. 5. Dékán Frigyes: Polonia. 6. Ritter: Polka. 7. Falvo: Nápolyi dal. 8. Rulli: Apassionatamente. 9. Eberle: Keleti hangok.

4.10 „Tarka gyermekdélután." Vezeti Kilián Zoltán. Közben előadásra kerül Arató Béla: „A legdrágább kincs" c. mesehangjátéka. Előadják a gyermekszereplők.

5.15 Rendőrzenekar. Vezényel Szöllőssy Ferenc. 1. Kuhlau: Égerfák dombja — nyitány. 2. Szöllőssy Ferenc: Magyar ábránd (hegedüszóló: Székelyhidi B.) 3. Sándor Jenő: Nem igaz, hogy szeretem — angolkeringő. 4. Vollstedt: Az automata-szalonban — humoros egyveleg. 5. Lindsay: Aisha — intermezzó. 6. Gabriel—Sebek: Dervisek kara. 7. Kraul Antal: Friss csapolás — gyorspolka. Közben

5.40 „Egészségügyi Kalendárium", Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye. — Felolvassa dr. Faragó Ferenc.

6.20 Erdélyi kérdések: „Románia a világháboru küszöbén". Szász Zsombor előadása.

6.50 Charpentier: Olaszországi képek — szvit (Szimfónikus zenekar, vez. a szerző). Hanglemez.

7.25 „A honvéd egy napja". Helyszini közvetités. Beszél Budinszky Sándor. Hangfelvétel.

7.50 Mecsek Rudolf és Polgár Tibor kétzongorás jazz-számai.

8.10 „Északi legenda". Hangjáték. — Lagerlöf Zelma novellája nyomán irta Marchis Gy. Rendező dr. Németh Antal. Személyek: Az anya — Peéry Piri; A fiu — Dévényi Laci; Lövensköld kapitány — Petheő Attila; Adrian, a fia — Dévényi Gyuri; Bord Bordson — Kiss Ferenc; A felesége — Berky Lili; Ingelbert, a fia — Pataky Jenő; Marit, a lánya — Gobby Holda; Ivar Ivarsson — Pataki József; Erik Ivarsson — Ónody Ákos; Paul Eliasson — Ujlaky László; Blomgren orvos — Boray Lajos; A biró — Bodnár Jenő; I. férfi — Mátray József; II. férfi — Bazsay Lajos; A dajka — Vándory Margit.

9.15 Osváth Julia, az Operaház tagja énekel zongorakisérettel. 1. Liszt: a) Mignon dala, b) Olyan vagy, mint a virág. 2. Kodály: Busan csörög a lomb. 3. Laurisin Miklós: Mező-mező (Thury verse). 4. Zádor Jenő: a) Emlék; b) Éjszaka (Fóthy János verse). 9. Ábrányiné Várnay Róza: Délibáb.

10.10 A Rádió szalonzenekara. 1. Vincze Ottó: Néger dal. 2. Millöcker: Szegény Jonathán — nyitány. 3. Rust: Alaszka. 4. Kenessey: Két tánc. 5. Beck Miklós: Pozsonyban — slowfox. 6. Laurisin Miklós: Mit adhat — angol keringő. 7. Erdélyi Mihály: Jánoshegy — fox. 8. Bertha István: Napkeleti tangó. 9. Ifj. Jákfai Gömbös Gyula: Nyisd ki rózsám — fox és csárdás. 10. Fridl János Magyar ábránd.

11.20 Magyar nóták hanglemezről. 1. Gyenge Sándor nótája (Cselényi József). 2. Borzó Miska csárdása és frisse (Magyari Imre cigányzenekara). 3. Balázs Árpád: Gyere velem akáclombos falumba (Koréh Endre) 4. a) Átalmennék én a Tiszán. b) Áll a malom. c) Kertem alatt faragnak az ácsok. d) A kisleány kertjében — csárdások (Nagy Izabella). 5. Bihari János: Bihari kesergője (Primatiális magyar) Magyari Imre cigányzenekara. 6. Füredi: a) Azt mondják, nem adnak. b) Nagy a feje, busuljon a ló — hallgató és csárdás (dr. Palló Imre). 7. Dankó Pista: Ugy-e, most már (Száva Gyula verse) László Imre. 8. Huszár mulatság (ifj. Berkes Béla cigányzenekara) 9. Fráter Lóránd: Mit susog a fehér akác (Zilahi Balázs István verse). Cselényi József. 10. a) Rácz Pali: Nem ütik a jogászt agyon. b) Dankó Pista: Hallod rózsám. Katika — csárdások (Magyari Imre cigányzenekara). 11. Babics László: Tudom, hogy szerettél (Kalmár

Pál) 12. a) Csárdás kis kalapot veszek, b) Három ürü nem nagy falka — csárdások (Cselényi József).

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Visegrády

—

5.15—5.45 Ruszin hallgatóinknak. 1. Tatyjáná Demkó: Szilváj I. A. (Uriil Meteor, mint iró) 2. Hanglemezek: — Peredacsa dlya podkarpatszkich ruszinov. 1. Tatyjáná Demko: I. A. Szilváj (Uriil Meteor) ják piszátely. 2. Muzöka po gramofonnoj zapiszi.

6.20 A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.

6.50 „A dán Columbus" (Bering). Halász Gyula előadása.

7.25—7.50 Haydu István gordonkázik zongorakisérettel. 1. Beethoven: Tizenkét változat Händel: Maccabeus Judás c. oratóriumának egy témájára. 2. Jámbor Jenő: Nocturno. 3. Glazunov: Spanyol szerenád. 4. Popper: Gitár. 5. Saint-Saens: Allegro appassionato.

8.00 Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25 A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel: Pongrácz Géza. 1. Lőrincz Pál: Emresz Károly — induló. 2. Strauss János: Indigó — nyitány. 3. Vollstedt: Vidám mulatók — keringő. 4. Pongrácz Géza: Magyar rapszódia. 5. Kéler Béla: Alföldi bucsuhangok (hegedü: Hütter Gyula.) 6. Huszka: Részletek az „Erzsébet" c. daljátékból. 7. Fricsay Richárd: Kurucz táborban) tárogató: Egervári József). 8. Lehár: Kukuska — orosz tánc. 9. Garami Béla: Magyar nótacsokor. 10. Bányai Aladár: Ünnepi induló.

9.20 „Költők és hősök". Dr. Szerb Antal előadása.

9.55 Időjárásjelentés.

BELGRÁD

5.25 Fuvós katona z.
6.30 Népdalok.
7.40 Lemezek.
8.25 Hangverseny.
8.45 Lemezek.
9.10 Ének.
10.00 Hegedü.
10.30 Lemezek.

OLASZ MÜSOR

Csak 420 és 491 méteren:
7.30 Szimf. hangv. énekkel.
9.30 Szalonzene.
10.15 Rádiózenekar. — Csak 230 méteren:
7.30 Egyfelvonásos.
8.00 Rézfuvós zenekar.
9.00 Dopolavoro együttes.
9.30 Vegyes zene. — A magyarnyelvü hiradás
5.15 19 és 21 méteren, továbbá
9.10 16, 19, 25, 31, 41, 221 és 263 méteren van.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

7.10 Karéneklemezek.
7.30 Operettekből.
8.30 Szinmű.

SVÁJCI NEMET ADÓ

7.00 Lemezek.
7.43 Tarka óra.
8.30 Szórakoztató zene.
10.10 Schubert-dalok.

STOCKHOLM

9.00 Kreuder együttes.
10.15 Tarka műsor.

TOULOUSE

7.15 Falusi zenekar.
8.45 Könnyü zene.
9.45 Szalonzene.
10.15 Könnyü zene.
10.30 Keringők.
10.45 Szimfónikus zene.

ZÁGRÁB

8.30 Könnyü zene.
9.00 Szláv zene.
10.00 Tánczene.

SZERDA, SZEPTEMBER 4

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Skublics. 8.10-ig: Radó. 12.15-ig: Visegrády

—

10.20 „Szivacshalászat". Irta dr. Meznerics Ilona. Felolvasás.

10.45 „Ahol hó helyett homokon szánkóznak". Irta Széky Pálma. Felolvasás.

12.10 Hanglemezek. 1. Rossini: A tolvaj szarka — nyitány (Berlini áll. opera tagjaiból alakult zenekar, vez. Seidler). 2. Weber: Oberon — ária (Helge Roswaenge). 3. Bellini: Az alvajáró — ária a II. felv.-ból (Toti dal Monte). 4. Liszt: 4. magyar rapszódia (zongora: Mark Hambourg). 5. Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok — Éva és Sachs kettőse a III. felv.-ból (Elisabeth Rethberg és Friedrich Schorr). 6. Erkel: Bánk bán — bordal (Palló Imre). 7. Popper: Tarantella (gordonka: Földesi Arnold). 8. Verdi: A végzet hatalma — ária a II. felv.-ből (Dusolina Giannini). 9. Hubay: 12. csárdajelenet (hegedü: a szerző). 10. Cornelius: A bagdadi borbély — kettős a II. felv.-ből (Emmy Bettendorf és H. E. Groh).

1.30 Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Kéler Béla: Magyar vigjáték — nyitány. 2. Siede: Amit a virágok mesélnek — keringő. 3. Lehár: Pacsirta — operettegyveleg. 4 Stephanidesz Károly: Falusi hangulatok — szvit. 5. Rust: Szláv rapszódia.

4.10 „Asszonyok tanácsadója." — Arányi Mária előadása.

5.15 Kiss Lajos cigányzenekara.

6.00 Hangképek az Ifjusági Labdarugók Országos edzőtáborából. Beszél Pluhár István.

6.30 „Grieg-hanglemezek." 1. Elvonuló norvég nászmenet (zongoraszóló: Edward Grieg). 2. Tavasz — dal (ének: Eide Norena). 3. Intermezzo — kamarazene (Viktor vonósnégyes). 4. Eros (Op. 70. No. 1.) — dal (Karl Schmitt-Walter) (zong. Raucheisen). 5. II. Peer Gynt — szvit (4 tételben) a) Ingrid panasza; b) Arab tánc; c) Peer Gynt hazatérése; d) Solvejg dala (New Light Szimfónikus zenekar, vez. Goossens). 6. Szeretlek — dal (ének: Kirsten Flagstad) (zongora: Edwin McArthur). 7. A Sigurd Jorsalfar szvitből: Hódolati induló (Szimfónikus zenekar, vez. Barbirolli).

7.25 Schumann: Karneval. Zongorán előadja Isabelle Norval.

7.55 Külügyi negyedóra.

8.10 Operettrészletek. A rádió szalonzenekarát Polgár Tibor vezényli. Közreműködik Kőszegi Teréz és Angyal-Nagy Gyula (ének). 1. Huszka: Tündérszerelem — nyitány. 2. Stephanides Károly: Dal a „Mátyás király szerelme" c. operettből (Kőszegi). 3. Suppé: Kettős a „Fatinica" c. operettből (Kőszegi—Angyal-Nagy). 4. Strauss János: Bécsi vér — keringő. 5. Lehár: Dal a „Kék mazur" c. operettből. 6. Stolz Robert: Kettős a „Huncut a lány" c. operettből (Kőszegi—Angyal-Nagy). 7. Strauss János: Denevér — nyitány. 8. Lehár: Éva — keringő (Kőszegi). 9. Kiszely Gyula: Kettős a „Nagy kaland" c. operettből (Kőszegi—Angyal-Nagy). 10. Lehár: Giuditta — keringőegyveleg. 11. Strauss János: Gondoladal az „Egy éj Velencében" c. operettből (Angyal-Nagy). 12. Offenbach: Intermezzo és barcarola a „Hoffmann meséi"-ből. 13. Lehár: Kettős a „Csillagvizsgáló" operettből (Kőszegi és Angyal-Nagy). 14. Gebhardt Rio: Dal és foxtrot a „Kastély az Adrián" c. operettből.

10.10 Közvetités a Hungária-szállóból. Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

11.20 Tánclemezek.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Máriássy

—

7.30 „Nyomdászok királya — királyok nyomdásza." Emlékezés Bodonira születése 200. évfordulóján. Irta dr. Dercsényi Dezső. Felolvasás

8.00 Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25 „Mátyás király és Svájc." Irta Saternus Artur. Felolvasás.

8.45 Kamarazene hanglemezről. 1. Haydn: G-dur zongoraharmas (előadják: Cortot, Thibaud és Casals). 2. Schubert: a-moll vonósnégyes (Budapesti vonósnégyes).

9.35 Időjárásjelentés.

BELGRÁD

5.25 Zong. művésznő.
5.55 Lemezek.
6.35 Tánczene.
7.40 Lemezek.
8.00 Opera a belgrádi Nemzeti Szinházból.
10.50 Tánczene.

OLASZ MÜSOR

Csak 420 és 491 méteren:
7.30 Rádiózenekar.
10.15 Rádiózenek. Csak 230 méteren:
7.30 Filmlemezek.
9.30 Vegyes zene. A magyarnyelvü hiradás
5.15 19 és 21 méteren, továbbá
9.10 16, 19, 25, 31, 41, 221 és 263 méteren van.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

8.00 Amerikai lemezek.
9.00 Fauré zeneszerző müveiből.
10.10 Vegyes lemezek.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

7.00 Kamarazene.
10.10 Karének-lemezek.

STOCKHOLM

10.15 Tánczene.

TOULOUSE

8.30 Nyitányok.
10.15 Szalonzene.
10.45 Könnyü zene.

ZÁGRÁB

8.00—11.00 Opera.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 5

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Radó. 8.50-ig: Hevessy. 12.15-ig: Filótás

—

10.20 Móricz Pál elbeszéléseiből: 1. „A vén obsitos különös élete és halála." 2. „A vadliba a párjával". Felolvasás.

10.45 „A Nagy Alföld szépségei". Irta Csokán Ilona. Felolvasás.

11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat.

11.25 „Az őszi lakberendezési és háztartási vásár megnyitása a városligeti Iparcsarnokban." A közvetitést vezeti Budinszky S.

12.00 Harangszó. — Himnusz. — Időjárásjelentés. Hangfelvétel.

12.10 Németh Anna zongorázik. 1. Dohnányi: Marche humoresque. 2. Bartók: Rondo. 3. Liszt: Valse impromptu. 4. Chopin: a) Fantaisie impromptu; b) Ballada.

12.55 Ritter Irén énekel zongorakisérettel. 1. a) Tarnay: Ó, mért oly késön (Kiss József verse); b) Noseda Károly: Még egy napot. 2. Kurucz János: a) Ha elér hozzád; b) Tudom, nem ir . . .; c) Reggelig) Farkas Imre versei). 3. Clement Károly: a) Kettőnk éneke (Táchy Mária verse); b) Évödés. 4. a) Kacsóh: A gyepesi réten; b) Bródy Miklós: Pittypalaty (Endrődi Sándor verse). 5. Ráday László Bazsarózsa (Bodrogi verse).

1.30 Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.

4.15 Ruszin hallgatóinknak. 1. Dankulinecz Jenő ruszin népdalokat énekel zongorakisérettel. — Peredacsa dlya podkarpatszkich ruszinov. Jevgenij Dankulinecz iszpolnit národnöja piszni podkarpatszkich ruszinov v szoprovozsdeniji rojályá.

5.15 Az Óbudai Dalkoszoru Énekkara. Vezényel ifj. Zöld Károly. Zongorán kisér Wanaus Elza. 1. Liszt: Istent zengi Napkelet (Goethe verse, ford. dr. Kerényi György). 2. id. Zöld Károly: Magyar visszhang (Falu Tamás verse). 3. Országh Tivadar: Régi parasztdalok (népdalok). 4. Farkas Imre: Keringő a „Királyné huszárja" c. operettből (Farkas Imre). 5. Eisvogel Ferenc: Rád gondolok (Eisvogel). 6. Pazeller: Herkulesfürdői emlék (ford. ifj. Zöld Károly).

5.40 „Pécs és a Mecsek." Dr. Szabó Pál Zoltán egyetemi magántanár előadása.

6.10 „Mikrofónnal a világjáró artisták között." Közvetités a Fényes nagycirkuszból. Beszél Budinszky Sándor. Hangfelvétel.

6.30 Honvédműsor.

7.25 „Délután négykor." Hangjáték egy felvonásban. Irta Ságody József. Rendező: Barsi Ödön. Személyek: Hegyhátiné — Vizváry Mariska; Márta — Szeleczky Zita; Károly — Kovács Károly; Zsolt — Jávor Pál.

7.55 Rádió a rádióról.

8.05 Csajkovszkij: IV. szimfónia (f-moll) Bosztoni szimfónikusok, vez. Kuszevickij). Hanglemez.

8.50 „Báró Bánffy György dalai." Bevezetőt mond Balázs Árpád. Közreműködik Koréh Endre, a m. kir. Operaház tagja. A zongoraszámokat előadja Polgár Tibor. Kisér Sáray Elemér cigányzenekara.

10.10 Közvetités a margitszigeti Parisien Grillből. A Chappy tánczenekar játszik.

11.25 Közvetités a Baross-kávéházból. Toki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Gecsőné

—

4.15—4.45 Jazz-számok hanglemezről.

7.30 Schmelowszky Wolf Pál mélyhegedün játszik zongorakisérettel. 1. Molnár Antal: Juventus — szvit. (Bemutató.) 2. Járai István: Szerenád. 3. Dávid —Schmelowszky: Perpetuum mobile.

8.00 Hirek, ügetőversenyeredmények, hirek szlovák és ruszin nyelven.

8.25 „Emlékezés Lóczy Lajosra." Dr. Haltenberger Mihály egyetemi tanár előadása.

8.50 A rádió szalonzenekara. 1. Albini F.: Ternk báró — nyitány. 2. Millöcker — Rixner: Egyveleg a „Szegény Jonathán" c. operettből. 3. Lehár: Keringő-intermezzo. 4. Becce: Caprii emlék. 5. Brahms: Magyar táncok (2., 3., 8. sz.) 6. Kockert: Tavaszi virágok. 7. Fényes Szabolcs: Szivem szavát . . . — angol keringő. 8. Kémény Egon: Rendezvoust kérek — slowfox. 9. Heinemann: Majd égy éjszakán — tangó. 10. Blon: Holdas éjjel. 11. de Fries Károly: Oly könnyü — fox.

9.50 Időjárásjelentés.

BELGRÁD

5.50 Rádiózenekar.
7.40 Orosz dalok.
8.00 Humor.
9.00 Népdalok.
10.00 Rádiózenekar.
10.50 Lemezek.

OLASZ MÜSOR

Csak 420 és 491 méteren:
7.30 Bellini: A puritánok, háromfelvonásos opera, a szünetekben csev.
10.00 Hirek.
10.15 Cetra zenekar 230 méteren.
7.30 Rézfuvós zene.
8.40 Könnyü zene.
9.30 Vegyes zene. A magyarnyelvü hiradás
5.15 19 és 21 méteren, továbbá
9.10 16, 19, 25, 31, 41, 221 és 263 méteren van.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

7.10 Lemezek.
7.35 Francia filmdalok.
8.30 Trió.
9.10 Svájci zeneszerzők estje.
10.00 Lemezek.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

8.30 Rádiózenekar.
10.10 Tánczene.

STOCKHOLM

8.15 Rádiórapszódia.
9.00 Rádiózenekar.
10.15 Rádiózenekar.

TOULOUSE

7.15 Operákból.
8.00 Falusi zene.
8.45 Könnyű zene.
10.00 Keringők.
10.30 Könnyü zene.

ZÁGRÁB

8.00 Bosnyák szerelmi dalok.
8.15 Énekverseny.
9.00 Hangverseny.
10.00 Tánczene.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 6

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Visegrády. 7.50-ig: Gecsőné. 12.15-ig: Skublics

—

10.20 „Balassa Bálint". Irta Fónyad Ernő. Felolvasás.

10.45 „A gyermekkor hevenyfertőző betegségeinek szájtünetei". Irta dr. Puhr László. Felolvasás.

12.10 A Rádió Szalonzenekara. 1. Suppé: Pajkos diákok — nyitány. 2: Lehár: Kék mazur — egyveleg. 3. Logodi Frigyes: Árvalányhaj. 4. Buday Dénes: Nem tudom, mi történt énvelem — slowfox. 5. Erdélyi Mihály: Fogjunk kezet — angolkeringő. 6. Walter: Tiz deci kadar — fox. 7. Áts Tivadar: Mon ami — tangó. 8. Maxen: Bella Donna — pasodoble. 9. Kálmán: Részletek a „Csikágói hercegnő" c. operettből.

1.30 Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Pongrácz Géza: Vitéz Asztalossy Aladár — induló. 2. Hollóssy Kornél: Diadalünnep — nyitány. 3. Zakál Dénes: Fellobban a láng — dalkeringő. 4. Hoppe Jenő: Magyar tánc-rapszódia. 5. Márk Béla: Dani — intermezzó. 6. Pécsi József: Itália — ábránd. 7. Mikus-Csák István: Hódolati induló.

4.15 „Magyar helyesirás". Dr. Fekete Miklós előadása. — Utána Ifjusági közlemények.

5.15 G. Hoór Tempis Erzsébet énekel zongorakisérettel. 1. Szabados: Késő ősszel (Sas Ede verse). 2. Tarnay: a) Ősz utója; b) Májusi dal (Falu Tamás verse). 3. Kiszely Gyula: Magyar nyár. 4. Igyártó Zoltán: a) Nyári éjben (Temesváry Kriszta verse); b) Kis karácsonyi ének (Ady verse). 5. Hubay: Hó takarja. 6. Lányi Viktor: Ha ugy lehetne. 7. Dienzl Oszkár: Tavaszi dal.

5.40 Hangképek az Önkéntes Vöröskeresztes Apolónők gyakorlati munkájáról." A közvetitést a Szent István-kórházból vezeti Gecső Sándorné.

6.00 Lendvai Jóska cigányzenekara muzsikál, Profant István tárogatózik. Tárogatószámok: Rákóczi kesergője; Novák Sándor: Nagy majtényi sikon; Dankó Pista: Nagy Bercsényi Miklós; gróf Andrássy Tivadarné: Krasznahorka büszke vára; Csinom Palkó; A gyimesi havas alján; Thurzó: Turul madár sebes szárnyán (Sassy verse); Vincze Zsigmond: Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország; Kacsóh Pongrácz: Egy rózsaszál szebben beszél; Profant István: Valahol a Hortobágyon; Miskolci Kálmánné: Tearózsa illatától; Andor: Lenn a faluvégén.

6.50 „A régi magyar hadsereg" (Fegyverzet és felszerelés) dr. Erdélyi Gyula egyetemi magántanár előadása.

7.25 „A felszabadult palóc falvak." Manga János előadása.

7.50 „Tosca." Melodráma három felvonásban. Szövegét Sardou Viktor drámája nyomán irták Illica és Giacosa. Zenéjét szerzette Puccini. — Hanglemez. Szereplők: Gigli, Borgioli, Tomei, Dominici, Caniglia, Mazziotti, Conti. A római kir. opera zene- és énekkarát Oliviero de Fabritiis vezényli.

10.10 Közvetités a Gellért-szállóból. — Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.

11.20 Hanglemezek. 1. Doelle: Lassu fox (ének Hans Söhnker). 2. Dorsey: Saxofonszóló (Jimmy Dorsey). 3. Ráday László: Vádolom a szivedet — tangó (Oláh Ferenc). 4. Nervetti: Ritornello — fox (Columbia tánczenekar). — 5. Becce: Filmdal a „Fra Diavolo" c. filmből (Tino Pattiera). 6. Vossen: Flik-flak (harmonika: a szerző). 7. Serrano: Pollack: Gyors fox (orgona, zongora és dob együttes). 9. Zakál Dénes: Csókos a te szád (Marcali verse) — tangó (Oláh Ferenc). 10. Morley: a) Szamárnevetés; b) A csillagok felé — induló (benzsószóló: Bailey). 11. Stolz: Csak néked dalolok — filmdal (Eggerth Márta) 12. Koninszkij: Eli Green cake walk-ja — fox (Russ Morgan Manner együttes).

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Filótás

—

7.30 Dr. vitéz Papné Kovács Edit zongorázik 1. Liszt: a) Petrarca-szonett 104. sz.; b) Manók tánca (Gnomenreigen). 2. Chopin: h-moll scherzo.

8.00 Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25 Két kép Portugáliából. 1. „Sintra, a boldog paradicsom". — 2. „Portugáliai tájkép." Pajzs Elemér előadása.

8.55 Melles Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ottó. 1. Vincze Ottó: Áldozás Mozart szellemének — nyitány. 2. Puccini: Bohémélet — ábránd. 3. Hanzsér Zoltán: Emlék — keringő. 4. Kálmán Imre: Cirkuszhercegnő — részletek.

9.50 Időjárásjelentés.

BELGRÁD

5.25 Fuvós testőr zkar.
7.40 Rádió énekkar.
8.00 Szimf. hangv.
10.00 Dalok.
10.30 Lemezek.
10.50 Harsonák.

OLASZ MŰSOR

Csak 420 és 491 méteren:
7.30 Szinmű.
9.00 Kamara zene.
10.15 Rádiózenek. Csak 230 méteren.
7.30 Népzene.
8.00 Szalon zene.
9.00 Korálok.
9.30 Vegyes zene. A magyarnyelvü hiradás
5.15 19 és 21 méteren, továbbá
9.10 16, 19, 25, 31, 41, 221 és 263 méteren van.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

8.25 Hires francia keringők.
10.05 Lemezek.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

8.10 Indulók.
10.10 Tánclemezek.

STOCKHOLM

9.20 Karének.
9.40 Tarka műsor.
10.15 Szórakoztató zene.

TOULOUSE

7.15 Falusi zene.
8.30 Nyitányok.
9.45 Könnyü zene.
10.15 Szalonzene.
10.45 Balettrészletek.

ZÁGRÁB

8.00 Közvetités.
10.00 Tánczene.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 7

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Gecsőné. 8.05-ig: Skublics. 12.15-ig: Hevessy

—

10.20 „Mátyás szülővárosa: Kincses Kolozsvár". Felolvasás.

10.45 „Mit nézzünk meg?" Az osztropatakai vandál leletet a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti dr. Kovrig Ilona. Felolvasás.

12.10 Toll Árpád cigányzenekara.

1.30 Hanglemezek. 1. Rixner: Bagatell — nyitány (Adalbert Lutter zenekara). 2. Huszka—Martos: Darumadár fenn az égen (Cselényi). 3. (Valverde—Leon—Quiroga: Maria del Carmen — spanyol dal (Imperio Argentina). 4. Lieurance: Minnetonkai vizeknél — indián szerelmi dal (hegedű: Renée Chemet). 5. Pressel—Dingelstedt: A Weser partján — dal (Gerhard Hüsch). 6. Kodály: Lengyel László — játék (Wesselényi-uteai polgári iskola énekkara, vezényel Borus Endre). 7. Kreisler: Kinai dobos (Minneapolisi Szimfónikusok, vez. Ormándi). 8. Curtis: Lucia — nápolyi dal (Gigli). 9. Strauss János: Császárkeringő (ének: Erna Sack). 10. Hubay: 5. Csárdajelenet (Hullámzó Balaton, hegedű: Hugo Kolberg). 11. Caldieri—Schipa—Mancini: Olasz tangódal (Tito Schipa). 12. Rachmaninov: ciszmoll prelüd (orgona: Marcel Palotti). 13. Sieczynski: Bécs, álmaim városa — dal (Elisabeth Schumann). 14. Dohnányi: Nászkeringő a „Pierrette fátyola" c. némajátékból (Berlini opera zenekara, vez. Abendroth Hermann).

4.10 „Ifjusági rádió". Muzsikáló képeskönyv Czuczor Gergelyről. Kilián Zoltán előadása gyermekszereplőkkel — dalokkal.

5.15 Puky Margit zongorázik. 1. Liszt: Mosonyi gyászmenete. 2. Kodály: Székely nóta. 3. Respighi: Preludium gregorián dallamokra. 4. Weiner: Hat magyar parasztdal. 5. Liszt: Polonaise.

5.55 „Amiről ma mindenki beszél".

6.20 „Bolgár est". Bevezetőt mond dr. Angyal Pál egyetemi tanár. A verseket elmondja Lehotay Árpád, a Nemzeti Szinház tagja.

6.55 Varga Oli és ifj. Jahn Antal tangóharmonika kettőse.

7.15 Hirek magyar és román nyelven.

7.25 „Az én levelesládám". Bajor Gizi előadása.

7.55 Lóversenyeredmények.

8.05 „Menyasszonyháboru". Operettrészletek. Szövegét irta Sas Ede. Zenéjet szerezte Szabados Béla. Az összekötő szöveget Liszt Nándor irta. Felolvassa dr. Legenyey József. Vezényel Stephanidesz Károly. Rendező Kiszely Gyula. Személyek: Anikó — Neményi Lili; Julianna — Nagy Izabella; Andorás — Jámbor László; Cselebi — Pataky Jenő; Nyulászi Náci — Rátkay Márton; Apolka — Csatay Janka; Kristóf — Pataky Ferenc; Ibrahim — Solymossy Sándor.

11.20 Közvetités a Vadászkürt szállóból. Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Radó

—

5.55 Hanglemezek: 1. Verdi: A végzet hatalma — kettős a IV. felvonásból (Pertile és Franci.). 2. Wagner: Walkürök — zenedráma részlet az I. felvonásból. (Müller Mária és Franz Völker).

6.20 „A napraforgók festője". Dr. Passuth László előadása Van Goghról. Felolvasás.

6.45—7.15 A földmivelésügyi minisztérium mezogazdasági félórája.

7.15—7.35 Hidy Gyulai Mária hegedül zongorakisérettel. 1. Händel—Hubay: Larghetto. 2. Hummel—Burmester. Keringő. 3. Schubert—Kreisler: Moment musical. 4. Schumann: Álmodozás. 5. Járai István: Canzonetta. 6. Hubay: A lepke.

8.00 Hirek, lóversenyeredmények, hirek szlovák és ruszin nyelven.

8.25 „Állatkedvelő bolgárok". Dr. Szilády Zoltán egyetemi magántanár előadása.

8.55 Hanglemezek: 1. Mozart: Don Juan — nyitány. (Berlini áll. opera zenekara, vez. Blech). 2. Corelli: Sarabande (Madridi Szimfónikusok, vez. Arbos). 3. Beethoven: VIII. szimfónia F-dur (Amsterdami Concertgebouw zenekar, vez. Mengelberg.)

9.35 Időjárásjelentés.

KASSA MŰSORA

Vasárnap. 8.00—9.00 Budapest I. 9.00 Lemezek. 10.00—11.15 Budapest I. 11.15 Hirek. 11.35 Erdély szerepe a magyar népi dallamkincs megteremtésében. Dr. Buchner Sándor előadása. A dalbetéteket Fischer Károly énekli. 12.05—12.35 Leventefélóra. 12.35—12.15 Budapest I. Hétköznap. Naponta: Budapest I., kivéve 11.20 vagy 11.25 Lemezek. 11.40 Hirek. Eltérések. Hétfő. 11.05 Kárpátalja vizi erőinek kihasználása. Dr. Szénássy Barna előadása. 3.25 Lemezek. 6.25 Loósz József hegedül zongorakisérettel. Kedd. 11.05 Kassai nők a szegénység és züllés elleni küzdelemben. Dr. Vécsey Zoltán előadása. 3.25 Hogyan dalol a Horthy-baka? Kárpátfalvy József előadása lemezekkel. 6.20—6.50 Budapest II. Szerda. 11.05 A kidőlt tölgy. Ásguthy Erzsébet megemlékezése Fábry Viktorról. 3.25 Lemezek. 6.30 V. Boros Margit magyar nótákat énekel. Danyi Pali cigányzenekara muzsikál. Csütörtök. 11.05 Szlovák hallgatóknak. Pozsonyi diákemlékek. Vasskó Béla előadása. 3.25 Lemezek. Péntek. 11.05 Viszszaemlékezés Italo Balbóra. Vasváry Miklós előadása. 3.25 Lemezek. 3.45 Kerekes Tibor gordonkázik zongorakisérettel. 7.50 A 21. honvédgyalogezred zenekarának műsora, vez. Hadányi Antal. 8.59 Egy tárogatós vándordiák utja Erdélyen át Kassára. Kiskun József előadása. A tárogatószóló betéteket Rigó Rezső játssza. Szombat. 11.05 Menyhért Sándor elbeszélései. 1. Áradás. 2. Igazságos Mátyás kalandja a kassai lábbelikészitővel.

BELGRÁD

5.35 Rádiózenekar.
6.30 Lemezek.
7.40 Lemezek.
8.00 Rádió ének- és zenekar.
8.40 Népdalok.
10.00 Vendéglői zene.
10.50 Tánczene.

OLASZ MŰSOR

Csak 420 és 491 méterent
7.30 Hangverseny.
8.40 Cetra zenekar.
10.15 Rádiózenek. Csak 281 méteren
7.30 Egyfelvonásos.
8.00 Operettzene.
9.00 Dopolavoro együttes.
9.30 Vegyes zene. A magyarnyelvű hiradás
5.15 191, 21 méteren, továbbá
9.10 16, 19, 25, 31, 41, 221 és 253 méteren van.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

8.30 Kabaré.
9.10 Vigjáték.
9.35 Tarkaságok.
9.55 Tánclemezek.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

8.15 Női kar.
8.40 Hangjáték.
10.10 Népzene-lemezek.

STOCKHOLM

8.25 Tarka műsor.
9.30 Hangverseny.
10.15 Tánczene.

TOULOUSE

8.45 Falusi zene.
7.15 Vigoperákból.
10.00 Balettrészletek.
10.15 Hangszerszólók.
10.30 Keringők.
10.45 Könnyü zene.

ZÁGRÁB

8.00 Zong. művész.
9.00 Hangverseny.
10.00 Tánczene.

A PESTI HIRLAP RÁDIÓ-MELLÉKLETE

Heti műsor 1940 szeptember 1-től szeptember 7-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK HÉTKÖZNAP BUDAPEST I MŰSORÁN

6.45 Torna. Hirek. Közlemények. Hanglemezek. Utána: Étrend. — 10.00 Hirek. — 11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat. — 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. — 12.40 Hirek. — 1.20 Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30 Hirek. — 2.45 Műsorismertetés. — 3.00 Árfolyamhirek, piaci árak, élelmiszerárak. — 4.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hirek. — 5.00 Hirek szlovák és magyarorosz nyelven — 7.15 Hirek. — 9.40 Hirek, időjárásjelentés, hirek szlovák és magyarorosz nyelven. — 11.00 Hirek német, olasz, angol és francia nyelven. (Hétfőn és csütörtökön eszperanto hirek is.) — 12.05 Hirek.

A Telefon Hirmondó műsora: Vasárnap 3.05—3.40 Budapest II, különben Budapest I műsora. Hétköznap 11.20—11.50, 3.25—3.55 és 5.00—5.15 Lemezek, különben Budapest I műsora.

Nyiregyháza, Magyaróvár, Miskolc, Pécs: Budapest I műsorát közvetitik. Eltérő esetekben a műsort a vonatkozó napnál külön jelezzük.

Hullámhossz	Energia	Hullámhossz	Energia
204.8 Pécs	1.25	377.4 Lemberg	50
208.6 Miskolc	1.25	382.2 Lipcse	120
227.1 Magyaróvár	1.25	395.8 Kattowitz	12
245.5 Róma II	60	405.4 München	100
251 Frankfurt	25	420.8 Róma	120
257.1 Svájci olasz	15	426.1 Stockholm	55
259.1 Kassa	10	431.7 Paris P.T.T.	120
261.1 London Nat.	20	437.3 Belgrád	20
263.2 Torino	7	455.9 Köln	100
267.4 Nyiregyháza	6.25	463 Lyon	100
269.5 M.Ostrava	11.2	470.2 Prága	120
271.7 Nápoly	10	483.9 Brüsszel I	15
276.2 Zágráb	0.7	491.8 Firenze	20
291 Königsberg	100	506.2 Bécs	120
298.8 Pozsony	13.5	514.6 Madona	50
304.3 Bologna	50	522.6 Stuttgart	100
312.8 P. Parisien	50	531 Palermo	3
315.8 Boroszló	100	539.5 Svájci ném.	100
321.9 Brüsszel II	15	550.5 Budapest I	120
325.4 Brünn	32	765 Beszterceb.	30
326.6 Toulouse	60	834.5 Budapest II	20
331.9 Hamburg	100	1154 Oslo	60
338.6 Gréc	15	1293 Luxemburg	200
342.1 London R.	70	1339 Varsó I	120
349.2 Strasbourg	60	1500 Droitwich	150
352.9 Szófia	100	1571 Deutschlands.	60
356.7 Berlin	100	1648 Radio Paris	80
364.5 Bukarest	12	1648 Ankara	120
368.1 Milánó	50	1875 Brassó	150

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 1

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 3.00-ig: Radó. 7.35-ig: Máriássy. 12.15-ig: Filótás

—

8.00 Ébresztő. Szózat. Utána: Hanglemezek: 1. Kéler Béla: Rákóczi nyitány (Radiola zenekar, vez. Fridl Frigyes). 2. Clement Károly: A gond (Koréh Endre). 3. Székács Aladár: Fülemben cseng egy dal (Nagy Margit). 4. Pataky Mária: Kárpátaljai táncok (Rádió Szalonzenekara). 5. Dankó Pista: a) Volt nekem egy szép csillagom; b) Nincsen magasabb az égnél (Koréh Endre). 6. Alma a fa alatt; Sámlit tesz a... — csárdások (Farkas Jenő cigányzenekara). 7. Gergelyffy Gábor: Nyiló kis ibolyák (Varga Imre). 8. Lehár: Cigányszerelem — keringő (Adalbert Lutter tánczenekara). 9. Hevesi József: Mecseki csárdás (Szondy verse, Kalmár Pál). 10. a) Fráter Béla—Vass György: Szomoru a nyárfaerdő; b) Várady Aladár—Kovács Jenő: Hajlik a jegenye (Cselényi József). 11. Figedy Sándor: Magyar lovassági diszinduló (Mária Terézia 1. honv. gy. e. zenekara, vez. Figedy Sándor).

8.45 Hirek.

10.30 Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd a Belvárosi Főplébánia templomból. A szentbeszédet mise közben dr. Tihanyi Tibor kegyesrendi theológiai tanár mondja. Énekel a templom énekkara Berg Ottó vezénylésével. Előadásra kerül Harmat: Szt. Margit mise. Változó részek gregorián korális szerint. Perti: Adoramus. Erkel: Himnusz. Kereszty: Fuga az „Ah hol vagy magyarok" dallamára (befejező orgonaszám). A magánszólamokat énekli: Baumgartner Margit, Keömley Bianca, Szabó Miklós és Littasy György. Orgonál Kereszty Jenő.

11.15 Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál dr. Raffay Sándor püspök. Énekszámok a Dunántuli énekeskönyvből 15., 414. és a Himnusz. Orgonál Kapi-Králik Jenő: 1. Gondviselő édes Atyám; 2. Bach J. S.: Preludium és fuga (e-moll).

12.20 Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

12.30 A Melles Béla-zenekar műsora. Vezényel Vincze Ottó. 1. Scassola: Britannicus — nyitány. 2. Losonczy Dezső: Magyar rapszódia. 3. Stephanides Károly: Szerelmi keringő. 4. Hanzsér Zoltán: Kis katonák. 5. Lehár: A mosoly országa — részletek. 6. Jositomo: Japán szvit. Közben kb.

1.00 „Rádiókrónika." Elmondja Papp Jenő.

1.45 Hirek.

2.00 Hanglemezek: I. rész: Részletek Donizetti operáiból. 1. Szerelmi bájital — ária a II. felv.-ból (Gigli). 2. Az ezred leánya — ária (Toti dal Monte). 3. Don Sebastiano — ária (Umberto Urbano). 4. A kegyencnő — kettős a IV. felv.-ból (Irene Minghini — Cattaneo és Lionello Cecil). 5. Linda di Chamounix — ária az I. felv.-ból (Toti dal Monte). 6. Lammermoori Lucia — ária a II. felv.-ból (Aureliano Pertile). 7. Don Pasquale — kettős a III. felv.-ból (Toti dal Monte és Tito Schipa). II. rész: Magyar művészek filmdalai. 8. Grothe: Szerelmes báli éj (Eggerth Márta). 9. Fényes Szabolcs: Ich mache alles aus Liebe für Dich (Svéd Sándor). 10. Polgár Tibor: Halálos tavasz (Nadányi Zoltán verse, Rózsa Annie). 11. Lányi Viktor: Nem élhetek muzsikaszó nélkül (Kalmár Pál). 12. Kreuder—Beckmann: Auf dem Dach der Welt (Rökk Marika). 13. Fényes Szabolcs—Szilágyi—Békeffi: Egy halk futam (Angyal Nagy Gyula). 14. Mackeben—Beckmann: Minden lány érted sir (Major Ida). 15. Dolecsko—Feleki—Segesdy: Te vagy a dal (Nagypál László).

3.00 1. „A vetésnél gyakran elkövetett hibák". Legány Ödön ny. gazd. akad. tanár előadása. 2. „Jogszabályok a hazai lótenyésztés érdekében." Dr. Ucsnay Pál miniszteri osztálytanácsos előadása. A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.

3.45 Pertis Jenő cigányzenekara.

4.30 „A gumi." Dr. Moravek Endre előadása. Közművelődési előadássorozat.

5.00 Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

5.15 Honvédműsor.

6.10 „Mikrofonnal az amerikai magyarok között." (I.) Beszél dr. Máthé Elek. (Hangfelvétel.)

6.30 Közvetités a városligeti Iparcsarnok előtti zenepavillonból. A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. Vezényel Csilléry Béla. Közreműködik Végh Sándor — hegedű. 1. Berlioz: Római karnevál — nyitány. 2. Zsolt Nándor: Valse caprice (Végh). 3. Rimszkij-Korzakov: Spanyol capriccio.

7.15 Hirek magyar és román nyelven.

7.25 Sporteredmények.

7.35 „Nótaszóval végig a Tisza mentén." Magyar tutajosok éneke a ruszin földtől Szegedig. Ráday László énekel, kiséri Farkas Béla cigányzenekara. — Népdalok: Ki a Tisza vizét issza; Szőke vize a Tiszának; Kimentem a selyemrétre kaszálni; A Tiszának mindkét széle sáros; Zavaros a Tisza (Bogár Imre balladája). Béres vagyok, béres; Tisza szélén elaludtam; Sej, midolog az; Dóczy József: a kanyargó Tiszapartján; Ha meghalok — népdal. Dóczy József: Árad a Tisza; Murgács Kálmán: Szőke Tisza haragjában megáradt.

8.25 Lóversenyeredmények.

8.35 Lászlóffy Margit zongorázik. 1. Weber—Godowsky: Felhivás keringőre. 2. Stefániai: Paysage. 3. Liszt: La campanella.

9.00 Szabó Lőrinc verseiből előad Timár József.

9.15 Szalonötös. 1. Thern Károly: Dal szöveg nélkül. 2. Rózsavölgyi: Kesergő. 3. Ravina: Kis bolero. 4. Schubert: Táncok. 5. Monti: Csárdás.

9.40 Hirek, sporteredmények, időjárásjelentés, hirek szlovák és ruszin nyelven.

10.20 Közvetités a Palais de Danse-ból. A Magyar Revü Tánczenekar játszik.

11.00 Hirek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20 Közvetités a Dénes-étteremből. Sárai Elemér cigányzenekara muzsikál.

12.05 Hirek.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlők: d. e. Ihrig, d. u. Skublics

—

11.00—12.00 A Székesfővárosi Tűzoltózenekar. Vezényel Magyar László Dénes. 1. Faulwetter: Éljen a haza — induló. 2. Adam: Ha én király volnék — nyitány. 3. Kraul Antal: Ez kell a magyarnak — egyveleg. 4. Kálmán Imre: Cigányprimás — keringő. 5. Borsa: Erdély bércein — ábránd. 6. Pécsi József: Keleti lakodalom. 7. Ellenberg: A posta jő — dal. 8. Röt I.: Magyar induló.

12.05—12.35 Ruszin levente félóra. 1. Ruszin népdal — hanglemezről. 2. „Szent István." Tornay Károly előadása. Felolvasás. 3. Ruszin népdal — hanglemezről. 4. „Isten áldása." Karabeles András verse — előadja Baleczky Emil. 5. Losonci induló — hanglemezről. — Polcsász dlya leventov. 1. Národnájá pisznyá. Gramafonnájá plásztinka. 2. Doklád Káriá Tornay o Szvjátom Sztefányi. 3. Národnájá pisznyá. Gramafonnájá plásztinka. 4. „Bozsjá bláhodátv." Sztichit vorenijé Andrejá Kárábelesá. Procsitájet Jemelyján Báleckij. 5. Losonszkij márs. Grámafonnájá plásztinka.

3.05—3.45 Istvántelki MÁV főműhely Testvériség Dalköre. Vezényel Ádám Jenő. 1. Lendvai: Harangok szava. 2. Bárdos: Ima a hazáért. 3. Ádám Jenő: Somogyi nóták. 4. Halmos László feldolgozása: a) A csitári hegyek alatt; b) Erdő, erdő; c) A jó lovas katonának; d) Horthy Miklós; e) Jaj, de sokat áztam; f) Eltörött a kis üveg. 5. Szeghő Sándor: Bakanóták. 6. Halmos László: Paraszti nóták. 7. Kodály: Katonadal.

7.30 „Hires békekongresszusok." Dr. Pongrácz Kálmán előadása.

8.00 Hirek, lóversenyeredmények, hirek szlovák és ruszin nyelven.

8.25 Szórakoztató hanglemezek. 1. Lincke: Nakiri lakodalma — nyitány (Berlini opera zenekara, vez. Lutze). 2. Sándor Jenő: Álmodó Tiszapart — dal (Füredi Imre verse, Szántó Gyula). 3. Kramer: Un giorno ti diro — tangódal (Gina Olivieri). 4. Strauss János: Mesél a Bécsierdő — keringő (Filadelfiai szimfónikus zenekar, vez. Stokowski). 5. Pera—Gardel: Spanyol tangódal (Carlos Gardel). 6. Sattler: Ha egy asszony szerelmes — dal (Erna Sack). 7. Bucsu — német dal (Comedians Harmonists). 8. Lehár: Szép a világ — operettegyveleg (Berlini Filharmonikusok, vez. Schleger). 9. Vasin—Bertini: Olasz tangódal (Carlo Butti). 10. Olias: Száz hajó — slowfox (Mimi Thoma). 11. Raymond: Wenn der Toni — dal (Inge Vesten és Ludwig Bernauer). 12. Parish—Perkins: Emalin — foxtrot (Champagne Music együttes).

9.15 „Detektiv-regények." Berinkey Irma előadása.

9.40 Időjárásjelentés.

9.45—10.10 Szalonötös. 1. Recktenwald: Nyárest a napkirálynál. 2. Huszka: Van az ugy néha — angolkeringő. 3. Frid: Fügves: Tangó. 4. Szirmai Albert: Pezsgődal. 5. Pécsi József: Induló.

NÉMET MŰSOROK

A német állomások egységes műsort adnak ki, miután a világesemények rendkivül gyors sodrában minden műsorszámot időszerűvé tettek. A műsorok váza a következő:

Vasárnap:

5.00—7.00 Kikötői zene Hamburgból, közben időszerü csevegés és
6.00 Hirek.
7.00 Egyházi zene.
8.00 Kincses ládikó, örök német szavak és hangok.
9.00 Vidám zene.
10.00 A hét legfontosabb harctéri eseményei.
10.30 Szórakoztató zene.
11.00 Déli zene. Közben
11.30 Hirek.
1.00 A német és olasz harctéri jelentés.
1.15 Nép- és kamaraz.
2.00 A harctéri jelentés megismétlése.
2.15 Szórakoztató zene.
3.00 Délutáni német népzene. Közben hangok az arcvonalról és
10.00 Hirek.
5.00 Szórakoztató zene.
5.30 Időszerü eseményekről.
6.00 Harctéri helyszini közvetitések.
6.30 Indulók.
7.00 Hirek.
7.15 Szórakoztató zene

Ágyuk és őrszemek közt végig a belga tengerparton

— A Pesti Hirlap kiküldött munkatársának tudósitása —

Ostende, augusztus. Tekintélyes gépkocsikaraván vagyunk, ahogy kigyózó libasorban száguldunk a kanyargó belga utakon. Célunk: a tenger, a legszélső kikötők, a Csatornának Angliához legközelebb fekvő partja. Elől a vezető tiszt autója mutatja az utat, mögötte még további hat szürkeszinü katonai kocsi következik, legvégül pedig, hogy a kép annál hivatalosabb és harciasabb legyen, a menetet két motorkerékpáros katona zárja be, vállra vetett puskával. Egymás mögé felzárkózva rohanunk ugyszólván megállás nélkül a termékeny, sima lapályon, apró hidakon keresztül, amelyek a kanyargó kis csatornák partjait kötik össze.

A szántóföldeken már **szorgoskodnak** a munkások, eléggé későn, de végre mégis elkezdődött a termés betakaritása, a learatott parcellákon már rendben fölállitva száradnak a keresztek. A vakitóan fehér út forgalma feltünően gyér, polgári gépkocsival talán egyetleneggyel sem találkozunk. Csupán néha zakatol mellettünk az ellenkező irányba katonai teherkocsiosztag vagy szédítő sebességre kapcsolt futár-autó. A bennszülött belgáknak ma már legfeljebb kerékpárra telik, hosszu sorokban pedáloznak az út szegélyén. Szerelmespárok andalognak karonfogva, egymás mellett gördülő kerékpárokon; kétüléses tandemeken közlekednek a szomszédos falvak között, maga az uttest pedig szinte kizárólagosan a német haderő rendelkezésére áll.

A régi és a mai háboru nyomai között

Akármilyen szabad is a pálya, mégis gyakran kell lelassitanunk. Ilyenkor az első kocsi vezetője figyelmesen vizsgálja a kitérőt jelző táblát, amely mutatja, merre kell lekanyarodni, hogy azután — olykor igen tekintélyes kitérővel — hosszu ívben érkezzünk vissza a főutra. Ez a táj telistele van kisebb és nagyobb csatornákkal, olyik csak öntözésre szolgál, másokon sekélyebb hajók, vontatógőzösök, uszályok is közlekedhetnek. A háboru folyamán azonban a legtöbb hidat felrobbantották, a helyreállítás fáradságos munkája még nem fejeződött be mindenütt, a betonút gyakran szakadékba torkol, vasból vagy kőből épült hidak roncsai körül csobog lent a viz. Ilyenkor ujra kerülnünk kell, amig elérünk valamilyen rögtönzött átkelőhöz, amelyet legtöbbször pontonokra épitettek fel a német munkaszolgálat szüntelenül tevékenykedő osztagai.

Egyébként is lépten-nyomon előtünnek a közelmult háboru nyomai. Szétlőtt városok, romokban heverő házak, feltépett utcák. Brügge felé közeledünk, Eekloo helységet most hagytuk magunk mögött, bombázott épületeivel, üszkös romjaival. Mindez a mult háborura emlékeztet. De minél közelebb érünk a tengerparthoz, annál sürübben találkozunk a mai, az éppen folyamatban levő háboru félreismerhetetlen jeleivel is. A helységekben több és több lesz a katona, a külvárosok szélén hatalmas teherkocsitáborok; még az éberül figyelő szem is csak az utolsó pillanatban veszi őket észre, oly ügyesen bujtatják el a hatalmas alkotmányokat, hol fák, bokrok mögé, hol pedig mesterséges levél- és ágtakaró alá. Egy-egy csapatszállító társasgépkocsit köröskörül ugy felvirágoztak, hogy alig látszik acélosszürke, komor vázuk. A legválogatottabb rejtekhelyeken lapulnak meg, csalitokban, villák kertjében, utszéli fák tövében. Ha ellenséges repülő téved errefelé és célpontot keres bombái számára, aligha lát egyebet a magasból, mint békés, üde síkságot, a friss szélben bólogató fák koronáját. Pedig talán minden csalit ágyut rejteget, minden ligetben utrakész teherkocsik várják az indulást jelző parancsot.

Észak Velencéje

Belgiumnak talán legfestőibb városa felé közeledünk; már látjuk Brügge csipkés tornyait, a csatornák kiszélesednek, a hidak megszaporodnak. Brügge nem csupán „Észak Velencéje“ számtalan kanálisával, álmodozó, öreg házaival, vizmosta, édesen romantikus zsákutcáival, hanem egyszersmind fontos kereskedelmi pontja is volt e gazdag országnak. Végig a csatornák hosszu során keresztül lehorgonyozva méláznak az uszályok, a gőzösök kéményéből nem száll füst az égnek, mintha a háboru varázsütésére halálba dermedt volna az itt pezsgő, szorgalmas élet. Üresek a rakodók, lélek sem jár a rakpartokon, az egyik uszály szélén sovány, borzas kutya hempereg a halovány napsütésben. Dermedt némaság, halál és tétlenség, csönd ül a csatornák poshadó vize fölött, gyárkémények bukkannak elő, de azok is hidegek, a tágas kapukat lezárták, keresztvasak és lakatok jelzik, hogy itt teljesen megállt az élet, gyom veri fel a kocsiutakat. Tiz, ötven, száz hajó ring a partok szélén, nem is olyan régen szinültig megrakva hordták-hozták az árut, közlekedtek a közeli tenger és a belföld között; most odaláncolták őket a kikötőhöz, mint tehetetlen munkanélküliek guggolnak a viz partján.

A szomoru, halott város után ismét vidámabb kép következik, megint a dús, termékeny flandriai lapály, apró kis domborulataival, kövér, zöld füvével, pompázó réteivel. Parányi, fából ácsolt szélmalmok feszitik vitorláikat a tenger irányából érkező hűvös, állandó áramlat felé. A kihült kohók, elhagyott gyárak után ezeket az apró üzemeket látja az utas és önkéntelenül is arra gondol: hát ez a háboru, hogy az ember visszatér oda, ahol száz esztendővel ezelőtt abbanhagyta?

Megállás nélkül rohanunk előre, egyre gyérebb, ritkásabb lesz a fű, dombosabb a táj, a szaporodó homokbuckák már jelzik a tenger közelségét. Valami halovány kékség csillan fel a láthatár szegélyén, azután még egy forduló és előttünk fekszik kékes ragyogásában a hatalmas, a széltől korbácsolt viztükör.

Ágyuk a homokbuckák közt

A dünák, a parti homokbuckák most mind megannyi buvóhely, ahol homokzsáktorlaszok mögé rejtve, alig láthatóan karcsu, keskeny csövek merednek a levegőbe; légelhárító ágyuk. Az ösztövér bokrok mögött őrszemek hasalnak, messzelátóval kémleleik a vizet és a felhőket. A homokzsákok szine teljesen egybeolvad a piszkos-szürke fövennyel, de ha az ember közelebbről nézi, akkor látja, hogy mily sürü egymásutánban következnek ezek az előretolt őrségek. Itt-ott sulyosabb, nagyobb alkotmányok: nehézágyuk. Azután ismét a könnyü ütegek sora, gépfegyverfészkek, légelhárító gépágyuk.

Előttünk a tenger. Csábitóan, csalogatóan csillog hűs vize, a dagály zugó mormolásban kergeti előre a hullámokat. Távcső nélkül is jól látszik, amint kis hajók, egészen apró gőzösök matatnak a part közelében. Valamikor békés halászbárkák voltak, most őket is uj munkába állitotta a háboru. Békésen, szeliden ringanak a hullámokon, szinte csábitják a partonállót, hogy fedélzetükre szálljon és onnan élvezze a tenger nyugalmát. De nyomban megtudjuk, hogy a legnehezebb, legveszélyesebb munka folyik itt a szemünk előtt az egykori halászhajók most uj felszerelésükkel éppen azon szorgoskodnak, hogy felszedjék a parti sávból az uszó aknákat.

Olyan üde, álmodozó itt a természet, hogy az idegenből érkező csak lassan szokik hozzá a gondolathoz: ez hadszintér. Pedig a repülőgépek szorgosan keringenek a fejünk felett, minden bucka mögött távcső figyel a messzibe, a strandokon őrjárat tapossa a homokot, sőt a közelben ütemes egymásutánban bődülnek el egy üteg ágyui. A gépkocsik ujra nagy sebességre kapcsolnak és tovább indulunk, végig a buckás, homokos tengerparton, hogy belga földön keresztül, francia vidéken át meg se álljunk Calais városáig, addig a pontig, ahonnan legközelebbre fekszik Anglia.

Neller Mátyás.

Török-orosz megegyezés

Istanbul, aug. 29. (K. H.) **Törökország vezető napilapja, az „Ulus“ cikke szerint Törökország kapcsolatai Szovjet-Oroszországgal a teljes megegyezés állapotába jutottak. Ezzel kapcsolatosan a következő néhány napon belül nyilatkozatot tesznek közzé, mihelyt a szovjet hozzájárult a török kormány által tervezett szöveghez. Az „Ulus“ nem közöl részleteket a tervezett nyilatkozatról, de hozzáfüzi egyuttal, hogy a szöveg a török-orosz álláspontot tartalmazza.**

NAPI HIREK

Sóhaj

Uram, Tehozzád szárnyal esdeklésünk:
Könyörülj rajtunk, magyar népeden.
Hatalmas jobbod terjeszd ki fölöttünk!
Ha nem segitsz: sorsunk reménytelen.

Uram, bocsásd meg a mi vétkeinket;
Tekints le ránk, oh égi Irgalom!
Vezesd az úton gyönge lépteinket,
Hol Tégedet dicsőit völgy-halom.

Az ősi Címer szent keresztje csorba,
És glóriája köd-homályba vész;
Uram, ne sujts! Ne hagyj tovább a porba'!
E nép azért még élni-halni kész.

A hármas bérc s a négy folyam vidéke
— A tejjel-mézzel folyó Kanaán —
Szivünkben él: egy ezredév emléke . . .
És átragyog a j o b b k o r hajnalán.

Uram, Tehozzád száll fohászkodásunk:
Segits mirajtunk! — kérünk gyermekid —
Szánd meg didergő, rongyos árvaságunk:
Add vissza hát Hazánk határait!

Józan Miklós.

— A távollevő miniszterek helyettesitése. A kormányzó gróf *Teleki Pál* miniszterelnök és gróf *Csáky István* külügyminiszter külföldi tartózkodásának idejére a miniszterelnöki teendők ideiglenes ellátásával *Keresztes-Fischer Ferenc* belügyminisztert, a külügyminisztérium vezetésével pedig *Bartha Károly* honvédelmi minisztert, *Varga József* miniszter távollétének tartamára pedig a kereskedelmi és iparügyi minisztérium ideiglenes vezetésével *Reményi Schneller Lajos* pénzügyminisztert bizta meg.

— Világitási zavar a fővárosban. Csütörtökön este ¾11 óra tájban áramszolgáltatási zavar volt a fővárosban. Sok helyen kialudtak a villanylámpák. Különösen a Várban, a Vérmező környékén, a Krisztina-köruton, a Rózsadombon, a Szent István város több utcájában, a Mussolini-téren, a Lánchidon, a Ferenc József-rakparton, a Honvéd-utcában, a Hungária-köruton és a VI. kerületben, valamint a város több más pontján okozott világitási zavart az áramszolgáltatás szünetelése. Az Elektromos Művek szerint a fővároson végigvonuló zivatar következtében előállott üzemzavar okozta a 10—15 perces világitási zavart.

— A Vatikán lapja a budapesti Szent István-ünnepségekről. Az „Osservatore Romano“ beszámol arról, hogyan ünnepelte meg Magyarország az 1938. évi eucharisztikus kongresszust és a szentistváni év emlékét. Ez a kettős ünnep — irja a Vatikán lapja — még élénken él az egész magyar nemzet emlékezetében és minden nagy nemzeti megmozdulás alkalmából megemlékeznek az eucharisztikus kongresszusról és *Pacelli* biboros, a mostani pápa magyarországi utjáról. Budapest székesfőváros szintén megemlékezett erről a jubileumról, amikor a Szent István-bazilika homlokzatán dombormüvű emléktáblát helyezett el, amely az apostoli legátust ábrázolja, amint a nagymisét mondja. *A magyar nemzet büszke lehet erre a megemlékezésre, mely méltó a magyarság katolikus hagyományaihoz.*

— Chamberlainen műtétet hajtottak végre. Londonból jelentik: Chamberlainen, aki az utóbbi időben gyengélkedett, műtétet hajtottak végre. A műtét annyira meggyorsitotta a javulási folyamatot, hogy *10—15 napon belül ismét folytathatja munkáját.*

HIREK ERDÉLYBŐL

Egy lugosi születésü fiatal magyar tudóst, dr. Devereux Györgyöt egyetemi tanárrá nevezték ki az amerikai Massachusetts államban levő Middlesex-egyetemen. Devereux Lugoson végezte középiskoláit, egyetemi tanulmányait pedig Budapesten, Bécsben és Párisban. Aztán hosszabb külföldi utra indult és kedvenc studiumának, az antropologiának és ethnográfiának élt. Amerikai buvárkodása közben kapta a Middlesex-egyetem meghivását.

Az erdélyi városok benzin- és petróleumkészletének 30 százalékát lefoglalták a hadsereg részére.

Kolozsvár uj rendőrfőnökévé Petruc Tódor csendőrezredest nevezték ki.

Az ócskavas és ócskakaucsuk mennyiségét az egész országban be kell jelenteni. A 200 kg-ot meghaladó készleteket a kincstár veszi át a hadfölszerelési minisztérium részére.

— Hazautaztak a Magyarországon nyaraló német gyermekek. A Német birodalomból 250 gyermek érkezett — mint ismeretes — julius 9-én Magyarországra. A magyar szülők örömmel vállalták a baráti Németország gyermekeinek nyaraltatását és a kisleányok és fiuk Szegedre, Debrecenbe, Pécsre, Miskolcra, Siófokra, Pestre és Pest környékére kerültek, ahol a vendéglátó magyar szülők mint gyermeküket fogadták őket. A német gyermekek bizonyos elfogódottsággal érkeztek hozzánk, de hamarosan megszerették uj szüleiket és kis magyar játszótársaikat. Idejük nagy részét sportolással, napozással és a környék megismerésével töltötték. Szorgalmasan tanultak magyarul és sokan vannak köztük, akik e rövid idő alatt is rengeteg szót sajátitottak el. Nagyon megszerették a magyar ételeket és itt tartózkodásuk alatt mindnyájan megerősödtek. A nyaraló csoport csütörtökön utazott vissza Németországba.

— Alkalmi bélyegek a Balatoni Sporthét alkalmából. A Balatoni Sporthét rendezősége közli, hogy a bélyeggyüjtők péntektől a balatoni irodában (Andrássy-ut 29.) szerezhetik be a siófoki alkalmi bélyegzéshez való díszes Mátyás-emlékkartonokat. Ugyanitt kaphatók a Sporthét alkalmi bélyegei és levelezőlapjai, valamint ugyanitt működik a francotip bérmentesitőgép.

— Megkezdődnek az előadások a községi iskolákban. A községi elemi iskolákban szeptember 3-án Veni Sancte lesz. Az előadások 4-én kezdődnek. A községi középiskolákban 9-én kezdődik a tanitás.

— A Vatikánban is korlátozzák a gépkocsiforgalmat. Rómából jelentik: A Vatikánállam is felszólitotta polgárait, hogy korlátozzák a gépkocsival való közlekedést és gépkocsit csupán hivatalos utra vegyenek igénybe. Az esti óráktól kora hajnalig a gépkocsiforgalmat teljesen beszüntetik.

— Villafosztogató fogtechnikus. A pestvidéki törvényszék Csikmák Lajos-tanácsa csütörtökön tárgyalta Tót György csillaghegyi fogtechnikus bünügyét, akit az ügyészség kilenc rendbeli betöréses lopás büntettével vádolt. Tót György villákat fosztott ki s a zsákmány értékesitésével menyasszonyát bizta meg. A biróság hatrendbeli lopás büntette miatt a fogtechnikust szigoritott dologházra utalta, amelynek legrövidebb időtartamát három évben állapitotta meg. Menyasszonyát háromhónapi fogházra itélték. Mindkét itélet jogerős.

— Az osztálysorsjáték ötödik osztályának ötödik napi huzásán, csütörtökön a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

50.000 pengőt nyert 26308
40.000 pengőt nyert 36757
10.000 pengőt nyert 25612
5000 pengőt nyertek 4682 52937 56575
4000 pengőt nyertek 10167 57727 60555 61045 75804
3000 pengőt nyert 33309
2000 pengőt nyertek 58508 77666
1000 pengőt nyertek 13014 54351 57855 72123 79027
800 pengőt nyertek 50303 79945
600 pengőt nyertek 13190 19236 64925 80566 86073
500 pengőt nyertek 1844 3909 15828 18793 24652 26475 27105 36990 49574 55866 66876 66961 80454 84650 87210
300 pengőt nyertek 1738 2876 3705 4332 5363 6163 7498 8198 10454 19145 19289 21058 26930 28509 30895 34078 35173 35746 36333 36572 37955 39163 41307 43504 44268 44601 44871 45417 49531 49990 50576 54542 55229 55493 58374 62915 63555 66546 67516 67625 67668 70685 71192 72367 72995 78399 85949 86359

Az esetleges számhibákért nem vállalunk felelősséget.

Szines hirek

A német egyetemek és főiskolák külföldiekkel foglalkozó hivatala a berlini egyetemen a külföldiek számára szociálpolitikai tárgyu tanfolyamot rendezett. Az érdekes kurzusra 15 államból, többek közt Iránból, Indiából és Kinából érkeztek résztvevők.

Törökország repülőgépállományának növelése céljából az etiópiai háboru alatt mutatott olasz példára a török állampolgárok tömegesen ajánlják fel arany jegygyürüiket vasgyürükért.

Olaszország Berbera elfoglalásával megszerezte a füstölőszerek és az afrikai illatszerek világmonopóliumát. A rómaiak a szomáliak földjén berendezett tartományukat aromatica regiónak „illatozó tájéknak“ nevezték. Az angolok Berberában központi kereskedelmi gócot rendeztek be a myrrha, elefántcsont, strucctoll és egyéb afrikai különlegességek számára. A kereskedelem mindig októberben a legélénkebb.

Turinban légi riadó alatt a légoltalmi óvóhelyen egy munkásasszony egészséges ikerpárnak adott életet. Az anya és az ujszülöttek jó egészségnek örvendenek.

— **Őszi divatbemutató.** A Nőiruhakészitők Országos Szövetsége csütörtök este tartotta meg szokásos őszi divatbemutatóját. Az uj divat első meglepetése, hogy eltünt a harangszoknya, ismét szűk szoknyák divatosak. A szoknyák szűk vonalát érdekesen egésziti ki a ruhák felsőrészének lágy redős megoldása. Délelőtti és délutáni ruhákon is az övvonal felett dus redőkben buggyan vissza a derékrész. Az ujjak bő japán szabásuak, változatlan azonban a kitömött, szélesitett váll. Ez a megoldás — szolgáljon ez vigaszul a nem nagyon karcsu hölgyeknek is — a csipővonalat nagyon előnyösen keskenyiti. Nagyon szép volt egy délelőtti ruha meleg bordószinü puha szövetből, a derekon és a csipőn zsebekkel, a zsebeken aplikált bőr „masnik“-kal. Drap utazókabátot láttunk nutria bubigallérral és nagy nutria zsebekkel. A délutáni köpenyek dereka szintén bluzos megoldásu, itt is majdnem kivétel nélkül japán szabásu az ujj. Érdekes volt a koktélruha, fémmel átszőtt brokát felsőrészszel, az öv dúsan huzott kazak és az alj muszlinbársonyból készült. Esti ruhának többek között egy érdekes megoldásu toalettet mutattak be. A hosszuszoknyás, fekete muszlinbársony ruha levehető nyak- és kazakrészszel készült, ugyhogy ez a kazakrész keppként is viselhető. A ruhák mind érdekesen ujszerüek és szépek. Ez az első kollekció, ami Páris segitsége nélkül készült Pesten. Valóra vált Budapest divatváros elgondolása, mert divatiparosaink saját erejükből önálló elgondolással tervezték az uj divatot. A rövidesen ezelőtt Amerikából érkezett hirek és rajzok bizonyitják, hogy a most ott kint dolgozó nagy francia divattervezők ugyanezt az irányt és ugyanezeket a megoldásokat választották. Lassan valóra válik az álom, hogy ma már Budapest, mint annakelőtte Bécs, lett Délkelet-Európa divatközpontja *(G. K. L.)*

— **A romániai zsidó gyermekek oktatásának uj rendje.** Bukarestből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium rendezte a zsidó szülők gyermekei oktatásának kérdését. Az állami elemi iskolákba csupán a második, kiváltságos osztályba tartozó zsidók gyermekeit vehetik fel. A zsidó hitközség felekezeti iskolákat és zsidó tanitóképzőt is felállithat. A zsidó elemi iskolákban a román nyelvet, román történelmet és a földrajzt keresztény és román tanerők tanitják. A középiskolákban csak a keresztény növendékek beiratkozása után fennmaradó helyekre vehetők fel a második osztályba tartozó zsidók gyermekei. Az első és a harmadik osztályba tartozó zsidó szülők gyermekeit is felvehetik, ha hely marad, de ezeknek száma nem haladhatja meg az összes tankötelezettek számának hat százalékát. A mintagimnáziumokba és a szakiskolákba zsidókat felvenni tilos. Az egyetemre beiratkozható második osztálybeli zsidók számát a rektor állapitja meg, de a hat százalékot a zsidók száma itt sem haladhatja meg. Keresztény felekezeti iskolákba zsidókat felvenni nem lehet.

— **Életbeléptek az Őszi Vásár utazási kedvezményei.** A szeptember 5-én megnyiló Őszi Lakberendezési Vásár utazási kedvezményei közül a külföldieknek szólók augusztus 25. óta már érvényben vannak. *A belföldi utazási kedvezmény ma hajnaltól áll rendelkezésére mindazoknak, akik a vásár utazási igazolványát megváltják.* Az igazolványokat belföldön 946 községben és városban árusitják. Árusitóhelyek: az iparkamarák, a kereskedelmi egyesületek, az ipartestületek, számos vidéki pénzintézet és kereskedő cég, ezenkivül sok községben az elöljáróság és természetesen az IBUSZ minden fiókja és kirendeltsége. Vállalkozott erre a képviseleti munkára ezenkivül a Baross Szövetség az egész országra kiterjedő szervezetének bekapcsolásával. Feltünő, milyen nagy az idén az Őszi Vásár utazási igazolványai iránt mutatkozó kereslet. Ennek okát a rendezőség főképp abban látja, hogy ebben az évben *értékes uj kedvezményeket is sikerült a látogatók részére biztositani.*

— **P. Schrotty Pál — a Kapisztrán Szent Jánosról nevezett ferences rendtartomány főnöke.** P. Scheirich Bonaventura generális vizitátor elnökletével kedden kezdődött el a budai rendházban a Kapisztrán Szent Jánosról nevezett ferences rendtartomány káptalani ülésezése. Csütörtökön folyt le a tartományfőnöknek és a rendtartomány kormánytanácsának megválasztása. Tartományfőnök *P. Schrotty Pál* lett, a rendtartomány őre *P. Jagicza Juvenál*, a rendtartomány tanácsosai: *P. Herman Hermenegild, P. Szabó Polykárp, P. Schneider Vencel* és *P. Menráth Cyprián* lettek. P. Schrotty Pál, az uj provinciális 1886-ban Budakeszin született. 1903-ban lépett be Szent Ferenc rendjébe, ahol 1911-ben szentelték pappá.

— **Tisztviselői és tanügyi nyugdijazások a fővárosnál.** Szendy Károly polgármester több vezetőállásban lévő tisztviselő és számos közismert tanügyi férfiu nyugdijazása iránt intézkedett. Nyugdijazta a polgármester többek között *Morbitzer Dezső* kertészeti hiv. igazgatót, *Koós Gábor* műsz. főtanácsost, *Noszlopi Aladár* adóhiv. főtanácsost, *Ölveczky Pál* el. isk. igazgatót, *Bankó Lajos* c. főigazgatót, *Ács Kornél* iparostanonc-isk. igazgatót, *Vértes József* középisk. igazgatót, *Pusztay Kálmán* el. isk. igazgatót, *Ispanovits Sándor* polg. isk. igazgatót, *Laczó Viktorné* gimn. tanárt, *Révész Emil* gimn. tanárt, özv. *Németh Edéné* felsőkeresk. isk. tanárt, *Bodonyi Ferencné*, özv. *Dittrich Zoltánné, Ivánfi Jenőné, Pető Bálint, Kauzer Melánia*, polg. isk. tanárokat, *Rácz Kálmán, Lechner Gyula*, özv. *Raichbat Aladárné, Németh Károly, Kaunitz Lajosné, Hubert Árpádné, Berencz Lajosné, Oscsotka Károlyné* el. isk. tanitókat, *Legeza Piroska* és vitéz *Gazda Jenőné* isk. kezelőnőket. *Kováts Kálmánné* főv. kezelő főtisztet, *Villányi János* kezelőt és vitéz *Kotányi Ferenc* tüzoltótiszthelyettest.

— **Nemességigazolás.** A belügyminszter *Buda Ede* őrnagy és leánya, *Olga, Magdolna, Lenke* régi magyar nemességét és a galaczi előnév használati jogát igazolta.

— **A budapesti német nyelviskola és kereskedelmi tanfolyam** a német követség védnökségével szept. 16-án kezdi meg uj tanévét. Beiratkozás szombat kivételével este 6-tól 9-ig pesti hallgatók részére Vas-u. 9—11, Reáltanoda-u. 7. (hétfő és csütörtök), Mester-u. 56, Simor-u. 25—27. és Egressy-ut 69; budai hallgatók részére Horthy Miklós-ut 27; óbudaiak részére Kórház-u. 9; ujpesti hallgatók részére a Horthy Miklós-uti fa- és fémipari szakiskolában; kispestiek és pestszentlőrinciek részére a kispesti Kossuth Lajos-téri iskolában.

Fejkendő

Találkoztam a korzón
Egy csinos ifju nővel,
A feje be volt kötve
Kis kékpettyes kendővel.

S igy sóhajtott mamája,
Mig gyönyörködve nézte:
— „Bár valaki most már valóban
Fejét bekötné végre! . . .“

(*)

— **A honvédcserkész örsvezetők megkoszoruzzák a Hősök Emlékkövét.** Megemlékeztünk arról, hogy a Hárshegyi Cserkészparkban a Honvédcserkész Örsvezetők Kiképző Kara 500 résztvevővel tábort tart. A kiképző tábor résztvevői, az ország minden részéből összesereglett cserkészvezetők a tábor szombat déli lezárása előtt, pénteken délután fél 6 órakor zenekarral felvonulnak a Hősök Emlékkövéhez, ahova koszorut helyeznek el.

— **Nemzetgyalázásért egyheti fogház.** Dr. Máthé István magánhivatalnokot az egyik debreceni lapban megjelent cikke miatt nemzetgyalázással vádolta meg az ügyészség. A törvényszék Kovács-tanácsa csütörtökön dr. Gálfy Kálmán ügyész vádbeszéde után a magánhivatalnokot egyheti fogházra itélte, az itélet jogerős.

— **Házasság.** *Kochen Anna Mária* és dr. *Remetey Ervin* augusztus hó 31-én, este 7 órakor tartják esküvőjüket a Cisztercita-rend Szent Imre-városi plébánia templomában. XI., Szent Imre herceg-utja.

Póczik Antal és neje, Németh Eszter leánya, *Lujzika* és *Pintér Ferenc* szeptember 1-én, d. u. 5 órakor tartják esküvőjüket a Mária Terézia-téri plébánia templomban.

Szirmai *Szirmay László* és neje, nagykállói *Kállay Mária Edith* leánya, *Márta* és dr. *Koppány László* szept. 1-én, este negyed 8 órakor tartják esküvőjüket a Szent Domonkos-rend Thököly-uti római katolikus plébánia templomában.

Dr. *Szemkő Julia* és *Székely Béla* házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

Hegedüs Ilona hitoktatónő és *Kenessey Lajos* banktisztviselő jegyesek.

LEGUJABB

Német katonai kórházat és belga gyermekotthont bombáztak az angol repülők

Berlin, aug. 29. (Német TI) Az augusztus 27-re virradó éjszaka brit repülőgépek támadást intéztek a világhirü Homburgfürdő ellen, amelynek vidékén széles körben semmiféle katonai célpontok nincsenek. Több bombát dobtak egy ottani katonai kórházra. A veszedelmes, fel nem robbant bombák ártalmatlanná tételét megkezdték. Valószinüleg időzitett bombákról van szó.

Ugyancsak a mult éjszaka angol repülőgépek teljesen tervszerütlenül több bombát dobtak le a belgiumi Dilbeek főutcájára. A bombák megrongáltak egy gyermekotthont. Egy gondozónővér könnyen megsebesült.

Éjszakai koronatanács Bukarestben

Bukarest, aug. 29. (MTI) **Csütörtökön esti fél 12 (középeurópai idő szerint fél 11) órakor a király elnöklete alatt a királyi palotában koronatanács ült össze, amelyen valamennyi királyi tanácsos, a kormányelnök és a kormány több tagja vesz részt.**

A koronatanács a késő éjszakai órákban még tart. Hir szerint a koronatanács összehivása összefügg a bécsi megbeszélésekkel. A koronatanácsra Maniu és Bratianu ellenzéki vezéreket is meghivták.

London lakossága kényelmesen akar berendezkedni az óvóhelyeken

Stockholm, aug. 29. (Német TI) A „Nya Dagligt Allehanda“ londoni tudósitójának jelentése szerint az állandó légi riadók következtében az utóbbi napokban a reggeli lapok mindig késéssel jelentek meg az angol fővárosban. A nyomdászok óráig ültek a légoltalmi pincékben. Külföldi laptudósitókat, akiket a tájékoztató minisztériumban ért egy légi támadás, már csak akkor vezették le az óvóhelyre, amikor egy bomba a minisztérium közelében csapódott le. Az utóbbi napokban szinte megrohamozták a londoni üzleteket, mindenki sátorlapokat, hordágyakat, fekvőszékeket, párnákat és hasonlókat akar vásárolni, hogy lehetőleg kényelmesen rendezkedjék be az óvóhelyeken. A kormány, a munkaadók szervezete és a szakszervezetek tervet igyekeznek kidolgozni a munka rendezésére légi riadó esetén.

Robbanás egy olasz lőporgyárban

Bologna, aug. 29. (Stefani.) Csütörtök délután itt nagy robbanás volt hallható, amelyet még két robbanás követett. A robbanás egy Bolognától tiz kilométerre levő lőporüzemben történt. Egy épület rombadőlt. A sebesültek száma eddigi megállapitás szerint 150. Nem tudni, vajjon a romok alatt vannak-e halottak. A tüzoltók és a hatóságok a helyszinen végzik munkájukat.

— **Szigoruan ellenőrzik a gépjárómüvek hangjelzését.** Az utóbbi időben ismét gyakran tapasztalható, hogy egyes gépjárművek vezetői — belügyminiszteri rendelet ellenére — magas, riasztóhangu kürtöt használnak. Dr. *Éliássy Sándor*, az államrendőrség *budapesti* főkapitánya felhivta a kerületi kapitányság vezetőit és a főparancsnokait, utasitsák az őrszemélyzet tagjait, hogy azokat a gépjárművezetőket, akik magashangu u. n. tenorkürtöt használnak, minden esetben jelentsék fel. A feljelentés megtétele után a közigazgatási osztály *megvizsgálja a gépjárómű kürtjét* és ha az szabálytalan, *haladéktalanul intézkedik annak leszerelése iránt.* Ha a gépjárómű üzembentartója a szabálytalan hangu kürtöt nem szerelteti le, a gépjárómű forgalmi engedélyét és hatósági jelzéseit visszavonják.

— **A könyv-, irószer- és papirkereskedések** azokban a városokban és községekben, amelyekben ezeknek az üzleteknek köznapi záróórája este hét óránál korábban van megállapitva, szeptember 2-ától 10-éig bezárólag a közbeeső vasárnap kivételével este hét óráig tarthatók nyitva.

Itthon maradtunk . . .

Ennek a különben is eléggé furcsa nyárnak van még egy furcsasága. Más években ilyenkor özönlöttek haza a nyaralók a napsütötte barnaság összes árnyalataiban és nyári élményektől felvillanyozva, ami egyébként még a barnaságnál is tünőbb állapot, mintha a lélek epidermisze hamarabb levetné a nyári szineket, mint a bőrünké. Az idén alig találkozunk olyan ismerőssel, aki nyaralni ment volna, az az általános kérdés, amely augusztus végén mindig a „hogy vagy?“-ot helyettesitette: hogy nyaraltál? ma alig hangzik el, az ember szinte természetesnek érzi, hogy nemcsak ő maga maradt itthon, hanem más is. Annyi bizonyos: máskor az itthonmaradó volt a kivétel, az idén az elutazó, helyesebben, most már a hazatérő. Eléggé tanulságos mindenesetre, hogy az ember milyen könnyen tud szakitani olyan szokásaival, szükségleteivel, életformáival, amelyekről azt hitte: élni sem tudna nélkülük. Ezek a rendkivüli idők a lemondás művészetére tanitanak bennünket és azt hiszem, ez legalább annyira hozzátartozik az életművészethez, mint az, hogy minden vágyunkat kielégitsük. Ezzel nem a lemondás önmagáért való szépségét akarom magasztalni, mert hányan vagyunk elég erősek ehhez, csak arra gondolok, mennyi fölösleges szenvedéstől kiméljük meg magunkat, ha könnyen lemondunk arról, ami amugy is elérhetetlen számunkra. Magamról tudom, de nem hiszem, hogy egyedül volnék vele, mennyire gyötört néha a vágy valami gyönyörü nyári utazásért, amelyből legtöbbször szerény kis nyaralás lett csupán. Közben ez sem volt zavartalan öröm, mert a ki nem elégitett sóvárgás keserüséggel mérgezte meg a pihenés legédesebb perceit is. Ezután, hogy az idei nyár oly bölcsen megtanitott bennünket a lemondásra, a legszerényebb nyaralás közben is arra gondolunk majd, milyen jó, hogy egyáltalában nyaralhatunk valahol és ha a megszerényedett igényeknek ez a bölcsessége nem életművészet, akkor igazán nem tudom, mi volna igazán az? De különben is, az életben nemcsak ma van ugy, hanem mindig ugy volt, hogy a nagy örömökért drágán meg kellett fizetni előbb-utóbb, a kis örömöket azonban ingyen kapta az ember. Talán épp ezért nem becsültük őket eddig . . .

(—thy)

— **Beszámoló a Magyar Asszony kongresszusról.** A Magyar Asszony Kongresszust az Egyesült Női Tábor, Magyar Nőegyesületek Munkaközössége március 7-e és 12-e között rendezte meg. Ennek a Kongresszusnak 320 oldalas, szép kiállitásu és képmellékletekkel gazdagitott Beszámolója most hagyta el a nyomdát. A dr. *Arató Amália* c. leánygimn. igazgató, az Egyesült Női Tábor alelnöke szerkesztésében megjelent terjedelmes mű beszámol minden eseményről, amely a Kongresszussal kapcsolatosan történt. Magyar asszonytársadalmunk minden rétegének tanulságos, nevelő és buzditó olvasmánya lesz ez a könyv, amely függelékképpen a legközelebbi munkaterveket is ismerteti. A Segitőszolgálat az a keret, amelyben az Egyesült Női Tábor minden magyar asszonyt munkába akar vonni. Vig, daloló leánycsapatok dolgoznak már mezőgazdaságban, serényen munkálkodnak közigazgatási munkakörökben, szociális és egészségügyi intézeteknél, mint önkéntes, nemzetvédelmi munkaszolgálatosok. A Magyar Asszony Kongresszusnak valódi jelentőségét éppen az adja meg, hogy amikorra a Beszámoló nyomtatásban megjelent, a lelkes elgondolások és tervek, amelyek ott megszülettek, immár részben valósággá váltak. A Beszámoló ára 2.50 P, megrendelhető az Egyesült Női Tábor központi irodájában (Eskü-ut 6.)

— **Börtönre itéltek egy álfőhadnagyot.** Dr. Nagy Benő egyesbiró csütörtökön vonta felelősségre Majni Tibor többszörösen büntetett előéletü, állásnélküli egyént, aki „Majtényi Tibor főhadnagy“ álnéven megkárositotta Zsirai Anna magántisztviselőnőt és Sági Tamás ny. MÁV tisztviselőt. A törvényszék Majni Tibort csalás bűntettéért hathónapi és tizenöt napi börtönre itélte. Az itélet jogerős.

— **Halálozás.** *Ifj. primor Mező-Bándi Egerházy Lajos* tüzérönkéntes, a győri állampénztár tisztviselője, idb. Egerházy Lajos ref. lelkész fia, f. évi augusztus 27-én Pilisvörösváron gépkocsiszerencsétlenség áldozata lett. Temetése a farkasréti temető halottasházából 30-án, d. u. fél 6 órakor lesz.

Oberbauer Ferenc m. kir. repülőhadnagy 37 éves korában *Veszprémben* hirtelen meghalt. Pénteken 4 órakor temetik a budapesti kerepesiuti temetőben.

Özv. *Emhecht Károlyné* 92 éves korában *Tihanyban* meghalt.

— **Orvosi hir.** Dr. *Grünbaum Ernő* bőrgyógyász-kozmetikus (VI., Andrássy-ut 2. Tel.: 111—193) ujból rendel.

Egyesületek és előadások

Balatoni kiállitást rendez Balatonfüreden szeptember 1-től 8-ig a Balatoni Szövetség.

Fulvio Maroi olasz egyetemi tanár előadása. A Magyar Társadalomtudományi Társulat aug. 30-án délután 6 órakor a Szociálpolitikai Intézet előadótermében (Szentkirályi-utca 7.) ülést rendez, amelyen Fulvio Maroi római egyetemi tanár, a társulat meghivott előadóvendége tart előadást „A fasiszta polgári jog kodifikációja Olaszországban“ cimmel. A társulat elnöksége a tagokat és érdeklődőket ezuton **is meghivja az** előadásra. — A Nemzeti Munkaközpont „Vasmag“ csoportjának csütörtöki ülésén Fulvio Maroi érdekes **előadást tartott** a fasiszta rezsim agrárjogi **reformjáról.**

Jobbára felhős, esőre hajlamos idő

A rendkivül hideg és esős augusztusi napok után a zavartalan szép idő mindössze három napig tartott: hétfőtől szerdáig. A szerdáról csütörtökre virradó éjszakán hüvös óceáni eredetü levegő érkezett a Kárpátok medencéjébe, de hogy honnan jött és merre ment, azt a hiányos időjárási adatok következtében megállapitani nem lehet. Néhány száraz nap után ujra megeredt az eső, sőt több felé zivatar is volt. Eső azonban csak Nagykanizsa, Siófok, Budapest, Miskolc és Huszt vonalától északra hullott. Hazánk déli része még nem kapott esőt, sőt a nappali órákban elég sok napsütést élvezett. A felmelegedésben közel 10 fokos ellentét alakult ki az északi és déli országrészek között. (Pécs, Szeged 25 fok, Ógyalla, Sopron 16 fok). A hőmérséklet ismét jóval az évszaknak megfelelő értékek alá esett.

Sajnos, az időjárás további alakulását a nagyfoku adathiány miatt megállapitani nem is lehet. Javulást valószinüleg a pénteki nap nem is hoz, legfeljebb nem marad egész nap teljesen borult az égbolt, de eső sokfelé lesz.

Budapesten aug. 29-én reggel a legalacsonyabb 15 (a normális 14) fok, délben a legerősebb felmelegedés 18 (a normális 26) fok volt. Előző nap 10 és 26 fok volt.

Z. A.

*

A Meteorológiai Intézet jelenti: Budapesten csütörtökön este 9 órakor a hőmérséklet 15 Celsius fok volt, a tengerszintre átszámitott légnyomás 761 mm., mérsékelten süllyedő irányzatu.

Várható időjárás a következő 24 órára: Élénkebb szél, változó felhőzet. Több helyen eső. A hőmérséklet a délkeleti megyékben csökken, északnyugaton már kissé emelkedik.

*

A nap kel **4.59-kor, nyugszik 18.29:** a hold kel 1.36-kor, nyugszik **16.30-kor.**

*

Vizállás. Duna: Dunapenteléig apad, lejebb árad, közepes vizállásu. **Bécs 417, Pozsony 298,** Komárom 432, Budapest 404, Paks 320, Baja 432, Mohács 452, Gombos 464, Ujvidék 390, Zimony 347. Rába: Szentgotthárd 58. Dráva: Barcs 10, Drávaszabolcs 147, Eszék 256. Száva: Bród 431. Tisza: Tiszafüredig apad, lejebb árad, Tokajig alacsony, lejebb közepes vizállásu. Faluszlatina 46, Visk —4, Tekeháza —28, Tiszaujlak —41, Vásárosnamény —11, Tokaj 252, Tiszafüred 324, Szolnok 368, Csongrád 267, Szeged 284. Szamos: Csenger —2. Bodrog: Sárospatak 320. Sajó: Bánréve 76. Hernád: Hidasnémeti 59. Körös: Kőrösszakáll —18, Békés —23, Gyoma 60. Maros: Makó 22. Balaton: Siófok 83. Velencei tó: Agárd 155.

SZINHÁZ ÉS ZENE

A Márai-darab szinlapja

Márai Sándornak, a kiváló irónak drámáját a Nemzeti Kamaraszinház mutatja be, *Galamb Sándor* „Sorompó“ cimü drámája után. A darab orvosdráma, cime a „Kaland“, próbáit szerdán kezdték meg a Nemzeti Kamaraszinházban. A „Kaland“ már azért is érdekelni fogja a közönséget, mert ez a mű Márai Sándor első szindarabja. A Márai-darab kitünő szereposztásban fog szinre kerülni.

A „Kaland“ cimlapja a következő: Kádár Péter orvostanár: *Rajnai Gábor,* Anna, a felesége: *Tőkés Anna,* dr. Pálos Eszter orvosnő: *Makai Margit,* dr. Zoltán tanársegéd: *Jávor Pál,* dr. Szekeres orvos: *Makláry Zoltán.* Az asszisztensnő szerepét *Gobbi Hilda* alakitja. A „Kaland“ második ujdonsága lesz a Nemzeti Kamaraszinháznak, premierjét még nem tüzték ki.

Márai Sándor a szereposztással kapcsolatban a következőket mondta:

— Amikor a darabot irtam, nem gondoltam szinművészekre, de most örömmel látom, mennyire fedi elgondolásomat a szereposztás.

Megemlitette az iró azt is, milyen szeretettel foglalkozik a darabbal *Németh Antal,* a Nemzeti Szinház igazgatója. Erre vonatkozóan a következőket mondta:

— Máris látom, hogy Németh Antal segitsége és nagy szakértelme milyen igazi segitségére lesz első szinpadi művemnek.

A „Kaland“-dal kapcsolatban egyébként már megszületett az első szinpadi szójáték is. Amikor a darab szépségei kezdtek kibontakozni, azt mondta az egyik művész:

— Hát az bizonyos, hogy ez a darab nem lesz — futó kaland! **F. I.**

* **A hegedü megvédte a tulajdonosát.** Könnyen komoly sérülés érhette volna *Dullien Klárát,* a jeles hegedüművésznőt, ha véletlenül nincs vele a hangszere. Szerdán este Alagról a nyugati pályaudvarra érkezett. Amint leszállt a vonatról elvesztette az egyensulyát s rázuhant a magához szoritott hegedüjére. A tokba zárt hangszer megóvta attól, hogy erősen megüsse magát, csak kisebb horzsolásokat szenvedett. Kára azonban annál komolyabb, mert az értékes mesterhegedü, amellyel éppen rádiószereplésre és külföldi hangversenyekre készült, a baleset következtében összetört.

* **A budapesti szinházak nyitási sorrendje.** A budapesti szinházak már javában készülődnek a kapunyitásra. Legkorábban a Vigszinház, Magyar Szinház és a Royal Varieté nyitnak kaput, augusztus 31-én. A Vigszinház szezonzáró nyári kabaréját eleveniti fel, a Magyar Szinház a „Tokaji aszu“-t, a Royal Varieté pedig revü-müsort mutat be. Szeptember 4-én vagy 5-én nyilik a Fővárosi Operett Szinház, az Erzsébetvárosi Szinházból átvitt „Sárgarigófészek“-kel, szeptember 7-én a Nemzeti Szinház kezdi meg évadját, és pedig azonnal bemutatóval: Eszterhás István „Döbrönte kürtje“ cimü történelmi drámájával. Ugyanezen az estén a Pesti Szinházban is megkezdődik a szezon a Pódium vendégjátékával. Szeptember 14-én a Nemzeti Kamara Szinház nyilik meg, a „Minden jó, ha jó a vége“ cimü Shakespeare-vigjátékkal és ugyanezen az estén az Andrássy Szinház, Vaszary János „Rád bizom a feleségem“ cimü zenés komédiájával. Hagyományaihoz hiven, ebben az évben is az Operaház nyilik meg legkésőbben, október 1-én a „Bánk bán“, vagy a „Krisztus-oratórium“ előadásával.

* **Volt „Belvárosi“-szinészek bemutatkozása a Vigszinházban és az Andrásy Szinházban.** A megszünt Belvárosi Szinház két tehetséges fiatal művésze máris elhelyezkedést talált Budapest két másik nagy szinházánál. Az egyik *Kiszely Ilona,* aki a *Vigszinházhoz* szerződött és az évadnyitó nyári kabaré műsorában már szép feladatot kapott, *Tóth Miklós* „Székely történet Pesten“ cimü egyfelvonásosában. A volt Belvárosi Szinház másik művésze, *Görbe János,* akit igen biztató sikerei után az *Andrássy Szinház* szerződtetett. Már a szinház első ujdonságában, „Az ördög nem alszik“ cimü Vaszary-darabban jelentős szerepet is kapott.

* **Magyar-rutén szintársulat.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1940—41. szinievadra *Lugos Mihály* ungvári lakos részére Kárpátalja egész területén, Ungvár és Munkács városokban — amikor ott magyarnyelvü szintársulat nem működik — magyar- és ruténnyelvü előadások tartására szinigazgatói engedélyt adott.

* **Rózsahegyi Kálmán,** a Nemzeti Szinház örökös tagja néhány növendék tanitását vállalja lakásán: I., Menkina János-utca 11/a. Telefon: 15—34—06. Jelentkezés 4—6 óra között.

Rövid hirek

Pünkösti Andor az idén olyan megállapodást kötött a Nemzeti Szinházzal, hogy „A három narancs szerelme“ cimü saját darabján kivül két másik darabot is rendez.

Babay József befejezte népies tárgyu zenés mesejátékát. Cime: „Három szegény szabólegény“. Zenéjét Buday Dénes irta.

A Magyar Szinház művészegyüttese uj kiváló taggal szaporodott: Mihályfi Béla aláirta éves szerződését.

Hazaérkezett nyaralásából Muráti Lili. Első utja a Vigszinházhoz vezetett, majd a Magyar Szinházat látogatta meg, ahol átvette a „Barbara“ cimü Vaszary Gábor-vigjáték szerepkönyvét.

MOZI

Z. a korbácsos ember

Scala

...Hol is hagytuk el a mult héten? Igen, igen, ott, hogy Z. a fekete lovas menthetetlenül ellenfelei hatalmába kerül, no ha most megszabadul, legény a talpán! Akár hisszük, akár nem, megszabadul és ennek köszönhető, hogy a film folytatódhatik. Ez a folytatás méltó a kezdethez, ha az első részben csak expressz-iramban száguldtak a kalandok, izgalmak és borzalmak, ebben a részben már a rakétaautó sebességével robog a mese. Z., aki szárazon, vizen és levegőben, lóháton, vasut tetején, repülőgépen és felhőkarcolók csucsán üldözi a banditákat, igazán olyan válságos helyzetekbe kerül állandóan, hogy a nézőtéren a legműveltebb füzetesregényolvasónak is eláll a szive verése: hogyan sikerül majd a végén mégis diadalmaskodnia? Nem kell félni: sikerül és amikor a befejező jelenetben még a préri hőslelkü amazonját is meghóditja, felélekzik a közönség. Ez a fellélekzés részben annak is szól, hogy Z. a fekete lovasnak most már legfeljebb unokája tér majd vissza a mozivászonra, addig pedig megint eltelik néhány esztendő. Ezt azonban — reménhetőleg — kibirjuk... **(—y)**

Csak egyszer élünk

Rádius

Irene Dunne az egyetlen, végzetesen nagy szerelmek utolérhetetlen hősnője. Olyan sugallatosan érzékelteti ezeket a kimondhatatlanul nagy érzéseket, hogy szinte csodálkozunk, amikor látjuk, hogy egymásután következő filmjeiben nagy érzéseivel egyre ujabb és ujabb férfiak felé fordul: Amerikának ugyszólván valamennyi amorózója volt már egyetlen, végzetesen nagy szerelmének a tárgya. Legujabb filmjében az ifjabbik *Douglas Fairbanks* kerül sorra. A történet vigjátéki sikon mozog. A hősnő revüprimadonna, egy nagy és kiállhatatlan családdal sulyosbitva; a hős egy milliomos aszfaltbetyár, aki nemcsak ismerkedni, sőt nem is csak nősülni akar, hanem a tetejébe el akarja szakitani a primadonnát a szinpadtól és a családjától. A darab meséje: hogyan szeret egymásba hős és hősnő egy bolondos, mulatós éjszakán, amelyen a szereplőknél csak a közönség mulat jobban. A darab happy endje: hogyan ér célt a hős, hogy a primadonna a szinpadtól és a családtól elszakadva csak az övé maradjon. A film, sok tulzottan amerikaias részlete ellenére, elejétől végig tündöklően vidám és pompás szórakozást nyujt. **(m)**

SPORT

Pénteken kezdődik Münchenben a német-magyar tenniszmérkőzés

Csütörtökön Münchenbe érkezett a magyar tenniszgárda, amely pénteken fölveszi a küzdelmet a német versenyzőkkel. Az idén már volt egy magyar-német találkozó, még pedig Budapesten és itthon 5:0 volt az eredmény a magyar szereplők javára.

Ilyen eredményt természetesen Münchenben nem várhatunk, különben is a németek az otthoni mérkőzésre legjobbjaikat jelölték ki, igy közreműködik *Henkel, Göpfert* egyesben és *Metaxa, Koch* párosban.

A németek ellen *Asbóth* és *Gábori* szerepel, mig tartalék *Stolpa.* Magyar tenniszkörökben 3:2 arányu magyar győzelmet várnak. A szakértők véleménye szerint Asbóth megnyeri mindkét egyes mérkőzését, Gábori pedig előreláthatóan az egyiket.

A Duna- és a Tisza-csoport labdarugóinál is évadnyitás volt

A nemzeti bajnokság második osztályában két csoport van, amelyek mindegyikében 14—14 csapat szerepel. Az első fordulóban mindkét csoportból egy-egy mérkőzés elmaradt, de mig a dunai csoportban a főiskolás *KEAC*-nak engedélye volt arra, hogy egy héttel később kezdje meg mérkőzéseit, addig a tiszai csoportban a *B. Vasutas* a szövetség jóváhagyása nélkül nem ment el a kassai mérkőzésre. A szövetség Kassának (Kassai AC) itélte meg a két pontot, de a B. Vasutas komoly okot tud felhozni kényszerhelyzetére, mert a MÁV-nál forgalmi szolgálatot teljesitő játékosai váratlan rendelkezés folytán nem hagyhatták el állomáshelyüket.

A megtartott mérkőzések alapján a *dunai csoportban* a fővárosiak közül a *Postás* és *Zugló* szerzett két pontot, a vidék részéről pedig a *soproni FAC* és a *győri ETO, a tiszai csoport* résztvevői közül győzött Budapestről a *MÁVAG* és a *Move T., Előre,* a környékről a pestszenterzsébeti *Lampart,* végül vidékről a *Kassai Sport Club* és a *Debreceni Vasutas.*

Az ifjusági tenniszbajnokságban a női párost a Vad BBTE—Kövér BSE nyerte meg.

A német ökölvivók Budapesten az alábbi nyolc versenyzővel szerepelnek: Obermauer (Köln), Schopp (Speyer), Hirsch (Augsburg), Wischnevski (Dortmund), Nürnberg (Berlin), Pepper (Dortmund), Baumgarten (Hamburg) és Ten Hoff (Oldenburg).

Bécsben ötvenezer néző volt a Bécs—Berlin városközi labdarugómérkőzésen, amelyet Bécs 3 : 2 arányban nyert meg Binder, Zischek és Wagner góljaival.

A Csurgay-dijért küzdenek vasárnap a Margitszigeten az ifjusági atléták.

A balatoni sporthét első napja

A nemzetközi balatoni sporthét **szombaton** kezdődik. Az első nap eseményeinek **műsora** időrendi sorrendben:

D. e. 11-től bajnoki **vitorlásverseny** Balatonfüreden.

D. e. fél 12-kor: a balatoni sporthét ünnepélyes megnyitása és szent mise a siófoki rózsaparkban.

D. u. 12.30-kor: Balaton uszóbajnokság kétezer méteren Siófokon.

D. u. 13-kor: halászok és matrózok evezősversenye Siófokon.

D. u. 13.30-kor: sporthétmegnyitó diszebéd Siófokon.

D. u. 15-kor: motorkerékpárverseny Tihanyban.

D. u. 16-tól a motorkerékpár csillagtura befutója Balatonfüreden.

D. u. 17.45-kor: a Budapest—Siófok kerékpárosverseny szereplőinek megérkezése Siófokra.

D. u. 20-kor: zenés borhajó Balatonfüreden

D. u. 21-kor: ismerkedési est Siófokon a kaszinóban.

A szeptember elsejei Ferencváros—Elektromos labdarugómérkőzésre és a szeptember nyolcadiki magyar-német ökölvivómérkőzésre jegyek elővételben kaphatók a Pesti Hirlap Vilmos császár-ut 78 és Erzsébet-körut 1. szám alatti főkiadóhivatalaiban.

A Ferencváros első otthoni bajnoki mérkőzésére már áll a mondás, hogy a bajnoki cim kötelez. A megnyitó nap félsikere után a Ferencvárosi labdarugói teljes erőkifejtéssel remélik a győzelem kiküzdését. Ellenfelük az Elektromos, amelynek csapata mindig nagy akarással játszott a bajnokegyüttes ellen és most is eredményes szereplésre készül. Ez a mérkőzés az FTC-pályán délután 4-kor kezdődik.

A japán uszósportban legutóbb több kimagasló erdmény volt, igy 400 méteren 4 p 50 mp, 1500 méteren 19 p 31 mp, végül a 200 méteres melluszásban 2 p 33 mp.

Björn Borg öt győzelme volt az eseménye a Linnköpingben megtartott svéd bajnoki uszóviadalnak: 100 méteren 1 p 1 mp, 200 méteren 2 p 16.7 mp, 400 méteren 5 p 2.8 mp, 1500 méteren 20 p 35.8 mp és 100 m hátuszásban 1 p 12.2 mp.

Félszáz csapat nevezett az uj kézilabdabajnokságra. Az előző bajnokság résztvevői közül csak két csapat hiányzik, de ezzel szemben tizenkét uj csapat jelentkezett a bajnoki tornára.

LÓVERSENY

Nagy volt a siker az ügetőpályán

Hosszu szünet után csütörtökön ujból megnyiltak a Kerepesi-uti ügetőpálya kapui nagy sikerrel, mert nagyon sok ló indult, a versenyeket hatalmas közönség nézte végig és nagy volt a fogadási forgalom. A legközelebbi versenynap szeptember 5-én lesz. A szeptemberi miting hét versenynapból áll. A részletes eredmények:

1940 aug. 29. I. 1. Veterán (Zwillinger), 2. Bóvli, 3. Billy. F. m. 4 ló. Idő: 33.6. Tot. 10:24, 16, 27, 15, 324. — II. 1. **Eliák** (Kovács II.), 2. Gazsi, 3. Villám. F. m. 11 ló. Idő: 30.3. Tot. 10:32, 13, 13, 24, 50—286. — III. 1. **Bakancsos M.J.R.—Bakony M.J.R.** (Pekáry I.), 2. Ali—Álmos, 3. Cailler—Ujdonság. F. m. 4 fogat. Idő: 41.7. Tot. 10:14, 15, 19, 65. — IV. 1. **Zsarnó** (Wiesner), 2. Leó, 3. Elöljáró. F. m. 8 ló. Idő: 31.7. Tot. 10:26, 15, 24, 21, 164—77. — V. 1. **Contessa Luciana** (Toplichar), 2. Dalma I. F., 3. Napsugár. F. m. 10 ló. Idő: 30.2. Tot. 10:59, 27, 19, 21, 229—616. — VI. **Három évesek nagydija** (2600 m.). 1 **Fokos** (Fityó), 2. Fontos (Maszár). F. m. Cirkáló, Csalóka. Idő: 26.5. Tot. 10:12, 31. — VII. 1. **Jósnő** (Kovács II.), 2. Dávid, 3. Kuno. F. m.: 5 ló. Idő: 24.2. Tot. 10:21, 11, 11, 11, 37—28. — VIII. 1. **Rozmaring** (Raymer), 2. Zivatar D., 3. Peter Pilot. F. m. 5 ló. Idő: 28.6. Tot. 10:25, 12, 12, 12, 47—44 — IX. 1. **Bokros** (Maszár I.), 2. Sirocco, 3. Lepsi. F. m. 14 ló. Idő: 27.9. Tot. 10:20, 21, 28, 20, 127—64. — X. 1. **Mátka** (Maszár I.), 2. Elsőm, 3. Árvalegény. F. m. 7 ló. Idő: 30.2, Tot. 10:22, 13, 16, 15, 60—61. — XI. 1. **Dáma II.** (Kallinka), 2. Légyott I., 3. Gárda Kürtös. F. m. 9 ló. Idő: 36. Tot. 10:180, 51, 28, 20, 1148—548. — XII. 1. **Ella** (Marek), 2. Opera, 3. Ohio. F. m. 14 ló.

SZINH.	VIG (½4, 8)	MAGYAR (½4, 8)	ERZSÉBETV. (5, 8)	KAM. VAR. (½4, ¼7, 9)	KOMÉDIA (½5, ½9)
Péntek .	—	—	Sárgarigóf.	Borura derü	Lassan a testtel
Szomb. .	Nyári kabaré	Tokaji aszu	Sárgarigóf.	Borura derü	Lassan a testtel
Vas. d. u.	Nyári kabaré	Tokaji aszu	Sárgarigóf.	Borura derü	Lassan a testtel
Vas. este:	Nyári kabaré	Tokaji aszu	Sárgarigóf.	Borura derü	Lassan a testtel

ROYAL VARIETÉ (4, 8). Szombat, vasárnap: Megnyitó műsor. — **FŐVÁROSI CIRKUSZ (4, 8).** Naponta kétszer: Togare tigriseivel a lángok közt és a nevető cirkusz.

SZINHÁZAK MŰSORA

Erzsébetvárosi. Sárgarigófészek. Erdélyi M. 3 f. operettje (Honthy H., Csortos, Fejes T.) (8).

MOZIK MŰSORA

ÁTRIUM, II., Margit-krt. 55. T. 153—034. **Csak egyszer élünk** (Irene Dunne, Douglas Fairbanks) (½6, ½8, ½10; szo., v., ü. ¼4-kor is).

CASINO, Eskü-ut 1. T. 383—102. **Floridai kaland** (Merle Oberon, Gary Cooper) (½6, ¾8, ¾10; szo., v. és ü. ½4).

CITY, V., Vilmos császár ut 36—38. T. 111—140. **A láthatatlan ember visszatér** (Vincent Price). **Rumba** (¾6, ¾8, ¾10; szo., vas. és ün. ¾4-kor is).

CORSO, IV., Váci-u. 9. Tel. 18-28-18. **Sarok-üzlet** (Margaret Sullavan, Jam. Stewart) (½6 ½8, ½10; szom., vas. és ün. ½4-kor is).

DÉCSI, Teréz-krt. 28. Tel. 125—952, 121—343. **Királyi ékszer** (Ida Lupino, Allan Marshal) (6, 8, 10; szom., vas., ü. 4-kor is).

FÓRUM, Kossuth Lajos-u. 18. Tel. 189—543, 189—707. **Vágyakozás** (H. Baur, Jeanine Crispin). (½6, ½8, ½10; szom., vas. és ü. ½4-kor is).

HIRADÓ, Erzsébet-krt. 13. T. 222—499. Magyar, Luce, Ufa, Rajzos hiradók. — **Messzehordó tüzérség Anglia ellen.** — **Karintia** (kulturfilm). — A pálinkás életmentő (szines rajzfilm). D. e. 9-től éjfélig folyt.

OLCSÓ JEGYAKCIÓNK

Jegyakciónk keretében a Kamara Varietében a „Borura derü“, a Komédia Orfeumban a „Lassan testtel“ van műsoron, továbbá a „Sárgarigófészek“, amely ezután is az Erzsébetvárosi Szinházban kerül szinre és szept. 9-én lesz a századik előadása.

Jegyakciós előadásaink rendjét a műsortáblázatban vastag betükkel emeljük ki.

Jegyárusitás: Vilmos császár-ut 78. (Tel. 1—122—95—94—93). — Erzsébet-körut 1. (Tel. 1—352—96) — Apponyi-tér 5. (Tel. 1—833—99). — József-körut 30. (Telefon: 134—371. — Krisztina-körut 133. (Tel. 1—508—24). — Horthy Miklós-ut 29. (Tel. 2—695—95). — Margit-körut 8. (Tel. 1—520—25).

KAMARA, Dohány-u. 42. T. 144—027. **Gülbaba** (Szeleczky Z., Jávor P.) (11, 2, 4, 6, 8, 10. Első három mérsékelt helyárakkal).

PALACE, Erzsébet-krt. 8. T. 221—222. **Éjszaka kezdődött** (Charles Boyer, Jean Arthur) (11, 2, 4, 6, 8, 10). Az első három mérsékelt.

RÁDIUS, Nagymező-u. 22—24. Tel. 122—098. **Csak egyszer élünk** (Irene Dunne, Douglas Fairbanks) (½6, ¾8, ¾10; szom., vas. és ü. ½4-kor is).

ROYAL APOLLÓ, Erzsébet-krt. 45. T. 222—002. **Nick Carter nem téved** (Walter Pidgeon, Rita Johnson) (¼6, ½8, ¾10: szo., v. és ü. 4, 6, 8, 10).

SCALA, Teréz-krt. 60. T. 114—411. **„Z“ a korbácsos ember** (J. Carroll, Noah Beery) ¼6, ½8, ¾10. Szom., vas. és ün. 3-kor is).

URÁNIA, Rákóczi-ut 21. T. 146—046. **Férfi a gáton** (Hansi Knoteck, Paul Richter). — **A viasz csodái** (5, ¼8, ½10, szo., v. és ü. ¾3 is). — Vas. d. e. ½12: **Ufa kulturfilm matiné.**

MÁSODHETES MOZIK

Admirál. Halhatatlan keringő (½4, ½6, ½8, ½10). **Alkotás.** Jöjjön elsején (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Astra.** Moszkvai éjszakák (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Belvárosi.** Az eszményi asszony (4, 6, 8, 10). **Budai Apolló.** Ötmillió keres egy örököst (½5, ¾7, 9). **Capitol.** Ha eljön a holnap (½4, ½6, ½8, ½10). **Elit.** Kár volt hazudni (4, 6, 8, 10). **Homeros.** Halhatatlan keringő (¾5, 7, ¼10). **Ipoly.** Várlak (½4, ½6, ½8, ½10). **Józsefvárosi.** Halhatatlan keringő (½4, ½6, ½8, ½10). **Lloyd.** A táncosnő (½4, ½6, ½8, ½10). **Odeon.** Fekete éjszakák (¼5, ¾7, ¼10). **Orient.** Fehérvári huszárok (¼5, ¾7, ¼10). **Otthon.** Reménytelen eset (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Rialtó.** Mimi a gazdag ember lánya (11, 1, 3, 5, ½8, ½10). **Simplon.** Kár volt hazudni (½4, ½6, ½8, ½10). **Tivoli.** Fekete éjszakák (½5, 7, ½10). **Turán.** Nagy keringő (4, 6, 8, 10).

RÁDIO MŰSORA

Budapest I. pénteki műsora. 6.40 Ébr., torna, hir, lem. **10** Hir. **10.20** Ruszin előad. **10.45** Felolv. **12** Időjár. **12.10** Honv. zenekar. **12.40** Hir. **1.20** Idő, időjár., vizáll. **1.30** Tánczene. **2.30** Hir. **3** Árf., árak. **4.15** Előad. **4.45** Idő, időjár., hir. **5.15** Szalonzene. **6** Sport. **6.15** Vecsey-lemezek. **7.15** Hir. **7.25** Cigányz. **8** Felolv. **8.25** Dalok. **8.45** Jávor Pál előad. **9.15** Lem. **9.40** Hir, időjár. **10.10** Rajkózene. **11** Hir id. nyelven. **11.20** Szórakoztató zene. **12.05** Hir. **Budapest II. 7** Cigányz. **7.25** Előad. **8** Hir. **8.25** Lem. **9.15** Előad. **9.45** Időjár.

KÖZGAZDASÁG

A kenő- és hengerolaj forgalombahozatalának ujabb korlátozása

A Budapesti Közlöny pénteki száma közli az iparügyi miniszternek a kenő- és a hengerolaj forgalombahozatalának és felhasználásának ujabb korlátozása tárgyában kiadott rendeletét.

A rendelet meghatározza, hogy milyen kenő-, henger- és sebességváltó-olajat szabad forgalomba hozni, milyen olajat szabad csapágyak, traktorok és más belső égésü motorok kenésére felhasználni és a külföldi kenő- vagy hengerolajnak a rendelet hatálybalépését követő nyolc nap után való felhasználását az ásványolajipari bizottság engedélyéhez köti.

A külföldi kenő- vagy hengerolajkészleteket be kell jelenteni. A rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Felhivás a sertéshizlaló gazdákhoz. A Külkereskedelmi Hivatal felhivja a sertéshizlalással foglalkozó gazdák figyelmét, hogy a földmivelésügyi miniszter rendelkezésére augusztus 29-től visszavonásig minden 160 kilón felüli érkezési sulyu fiatal zsirsertést, amelyet a budapest-ferencvárosi sertésvásáron a Magyar Keresztény Állatkereskedők Országos Egyesületének tag-bizományosai utján értékesitenek, darabonként 15 pengő árkiegészitésben részesitenek. A kereskedő csak akkor részesül az árkiegészitésben, ha a hizlalónak a sertésért élősulyban kilónkint legalább 138 fillért fizetett. Részletesebb felvilágositást a Magyar Keresztény Állatkereskedők Országos Egyesülete nyujt.

Az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara kaposvári közgyülésén gróf Khuen-Héderváry Károly, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke bejelentette, hogy a Kamara mezőgazdasági árelemző intézetet létesitett. Gróf Somssich Antal inditványára a közgyülés táviratban kérte a földmivelésügyi minisztert, hogy az Országos Mezőgazdasági Kamara működési lehetőségét minden személyes kérdés kiküszöbölésével adja meg. A kamara inditványt fogadott el a cigánykérdés rendezése, a buza-, árpa- és rozsvetőmag hitelben való biztositása, a védgátak rendbehozatala, a tej termelői árának fölemelése, a néprádiók előfizetési dijának mérséklése, a védettséget megszüntető rendelet hatályának felfüggesztése, a terményárak ujbóli megállapitása, a szélsőséges magyar éghajlat alatt biztosan termő növényfajták termelésének felkarolása és a gazdasági tankötelezettség bevezetése tárgyában. Táviratilag kérte a kamara, hogy a cséplőgépkezelők és cséplőgéptulajdonosok augusztus 31-én lejáró katonai szabadságolását meghosszabbitsák.

Nem lesznek hustalan napok az Őszi Lakberendezési Vásár területén. A földmivelésügyi miniszter leiratban értesitette a főváros polgármesterét, hogy az őszi lakberendezési és háztartási vásár tartamára a hustalan napokra vonatkozó korlátozásokat szeptember 5-től szeptember 16-ig a vásár területén felfüggesztette.

Az „Ipari Növénytermelési Bizottság" szerződéses kenderkóró termelők részére biztositott 6 P 10 filléres alapáron felül még járó ugynevezett árkiegészités összegét 100 kg-onkint 1 P 85 fillérben állapitotta meg. Ezt az összeget a kendergyárak az 1939. évi szerződéses kendertermelőknek kifizetni kötelesek.

Az Angol Bank — mint Londonból táviratozzák — a leszámitolási kamatlábat változatlanul 2 százalékban állapitotta meg.

A porosz szén és koksz ára. Németországgal szemben julius 12-től a fizetési föltételek megváltoztak és az addigi felár-visszatéritések megszüntek. A Németországból behozott porosz szén és koksz árusitásánál kétségek támadtak és az importőrök áremelkedésre számitva, csak árfenntartás mellett adtak el. Az árkormánybiztos most ugy rendelkezett, hogy a porosz szén és koksz árának emelését nem engedélyezi, mert még jelentékeny mennyiségek állnak rendelkezésre a julius 12 előtt lekötött áruból.

Értékpiac

A részvénypiac bizakodó hangulatban a legutóbbi zárlatnál magasabb árfolyamokon indult. A jelentkező kinálat később kisebb visszaesést okozott, de a zárlat is bizakodó hangulatról tanuskodott. A bankértékek nem igen változtak. A kötvénypiacon a fővárosi kölcsönök kisebb nyereségre tettek szert. A nem jegyzett értékek iránt tartott árfolyamok mellett kereslet mutatkozott.

Részvények (zárjelben zárlat). Nemzeti Bank 176.50 (176.50), Bauxit 191.50—188 (188), Beocsini 12.10—12.30 (12.10), Borsodi szén 12.10—12.50 (12.20), Kohó 19 (18.50), Aszfalt 5.20 (5.20), Kőszén 377—380.50 (380), Nagybátonyi 42.50—42.75 (42.50), Salgó 40.20—39.90 (40), Fegyver 37.50 (37.50), Ganz 16—16.30 (16.30), Rima 90—89.25 (89.25), Nasici 59 (59), Tröszt 46 (46), Délcukor 82—82.75 (82.50), Magyar cukor 93.25—92.50 (92.75), Georgia 22.50 (22.50), Dreher-Haggen. 171.50 (172), Goldberger 48—47 (48), Műtrágya 36 (36), Szikra 185 (185), Vasuti forg. 18.10 (18.10). 1910. é. főv. 154 (154), 1914. é. főv. 299 (299), 1927. é. főv. 100.50 (100.50).

Valuta. Dinár 7.60—7.90, USA dollár 360—365, Kanadai dollár 250—300, Cseh-Morva protekt. 11.45—11.80, Szlovákia 11.55—11.90, Lei 3.20—3.40, Lira 17.40—17.90, Svájci fr. 78.10—79.10, Svéd kor. 81.70—82.70.

Zürichi zárlat. Páris 10.10, London 17.65, New York 4.39, Milánó 22.15, Madrid 40, Berlin 175.40, Stockholm 104.75, Szófia 5.25, Belgrád 10, Athén 3, Istanbul 3.25, Bukarest 2.25, Helsinki 9.00, Buenos Aires 98.75, Jokohama 103.

Termény- és árupiac

A gabonatőzsde forgalma vontatott volt. Sörárpából 850 mázsa cserélt gazdát. Borsó iránt tartózkodó a kereslet, a forgalom jelentéktelen. Igen szilárd a mák irányzata. Kiváló minőségü tételekért 210 pengős árat is fizetnek. Az árakat hivatalosan 5—8 pengővel fölemelték.

A gabona- és terménypiac áralakulása. Buza 78 kg. 23, rozs 19. **Arpa:** sörárpa kiváló 26, elsőrendü 25, sörárpa 24, ipari 22, takarmány 65—66 kg. 20, középmin. 19. zab 20.70. **Tengeri:** tiszántuli áll. 25.10, egyéb áll. 24.05, Bp. közr. 23.85, napraforgó 28, lenmag 50, tökmag 35, szójabab 31.50. Káposztarepce 40—45, mák: ó 190—195, uj 195—200. Borsó: Viktória 55—60, zöld 45—48.50. Bibornheremag 135—140, szöszös bükköny 78—83, csillagfürt 20.50—25. Finom buzakorpa 16.60—16.80, 8-as takarmányliszt 18.75—19.50 (helyt Bpest zsákkal). **Lisztárak:** buzaliszt; dara 42.60—43.60, 0GG, 0G, 0F 41.60—42.60, EB, EB1 35.20—36.20, SB 28.20—29.20 helyt Bpest.

Sertésfővásár. A felhajtott 1650 darab nagysertésből 1642 kelt el. Az irányzat erősen szilárduló. Arak: uradalmi nehéz Ia és IIa, továbbá szedett Ia 144, szedett IIa 143—144, szedett silány 132—137, öreg Ia 142—144, IIa 120—140, tőkesertés 144, sonkasertés Ia 140—144, IIa 122—138, süldő 120 fillér. Husárak: szalonnás félsertés 180, félhus 180—186 fillér. Hátszalonna sózott 28 kg. 198, 20 kg. 182—192, háj 186, belföldi zsir 190, márkás exportzsir 206, bél és gyomor 110—130, belsőrész 130 fillér.

Vágómarhavásár. Felhajtás 764, eladatlan 13 drb. A vásár irányzata tartott. Augusztus 23-tól 29-ig közvetlen a vágóhidra 492 drb. szarvasmarha érkezett 34—126 filléres kg. becslési árakon. Arak: bika magyar IIIa 56—57, bika tarka Ia 98—104, IIa 80—97, IIIa 60—78, ökör magyar IIa 78—94, IIIa 56—74, ökör tarka Ia 110—118, IIa 84—106, IIIa 65—79, tehén magyar IIa 68—70, tehén tarka Ia 99—108, kiv. 110—118, IIa 70—98, IIIa 55—69, bivaly magyar 44—64, növendék 60—104, kicsontozni való 30—54 fillér kg-ként élősulyban.

Husvásár. Készlet: nagymarha 135 (70), növendékmarha 5 drb., elkelt, borju 540 (340), birka 268 (238), bárány 49 (19) drb. A vásár irányzata lanyha. Arak: marhahus ökör és tehén IIa egészben 136—172, hátulja 150—186, eleje 130—150, csontozni való 120—130, növendékmarha Ia egészben 114—140, borju ölött bőrben Ia 170—180, IIa 150—168, borju eleje 144—150, lebőrözött eleje 140—146, hátulja Ia 190—200, IIa 170—188, juh ölött nyuzott Ia 155, IIa 130—154, bárány 140, zsiger 100—110, faggyu 55—110, csont 40, marhafej (½ fej) 150—250, orr és köröm 30—50, láb 4 drb. 60—100, pacal egészben 70—100, marhabél 300—450, borjufodor egészben 50—70, juhbél 70—107, marhavér 30 fillér kg-ként.

Lóvásár. Felhajtás 384, eladás 209. A vásár irányzata közepes. Arak: könnyü hintós kocsiló (juckert) 925, nehéz igás kocsiló nyugati faj 450—970, könnyü igás 350—725, alárendelt minőség 75—350, vágóló 40—310, csikó 50—415 P. Fővárosi vágóra vásároltak 18, vidéki vágóra 15 drb.

Csepeli vásártelep. Elő csirke 160—180, tyuk 160—180, lud 200—230, ruca 190—220. Tisztitott csirke Ia 280, IIa 180—220, tyuk 180—220, lud 185—245, ruca 170—225. Tojás: ládaáru 205, kiolv. 215—220, tejföl 1.10, teavaj 3.50, paszt. 3.80, tehénturó 0.60. Burgonya: Gülbaba 11.65, Ella 9.55, vöröshagyma 14—16, fokhagyma 30—45, fejeskáposzta 6—12, kelkáposzta 6—12, kalarábé 2—4, fejessaláta 6—10, cékla 10—16, karfiol 30—40, tök 5—6, sóska 12—20, paraj 24—30, zöldborsó 20—70, zöldpaprika 24—35, tölteni 30—50, vajbab 20—25, uborka 20—60, paradicsom 14—18, tengeri cső 8—10. Alma 25—80, körte 40—130, szőlő 55—110, szilva 18—22, ringló 16—30, őszibarack 55—180, sárgadinnye 16—30, görögdinnye 14—26, áfonya 140.

A szerkesztésért felelős:
Dr. LÉGRÁDY OTTÓ főszerkesztő

Pesti Hirlap rt. kiadása, Légrády Testvérek rt. nyomása, Budapest, V., Vilmos császár-ut 78. sz. A kiadásért dr. *Kovács Dezső*, a nyomdáért *Kertész Árpád* felelős.